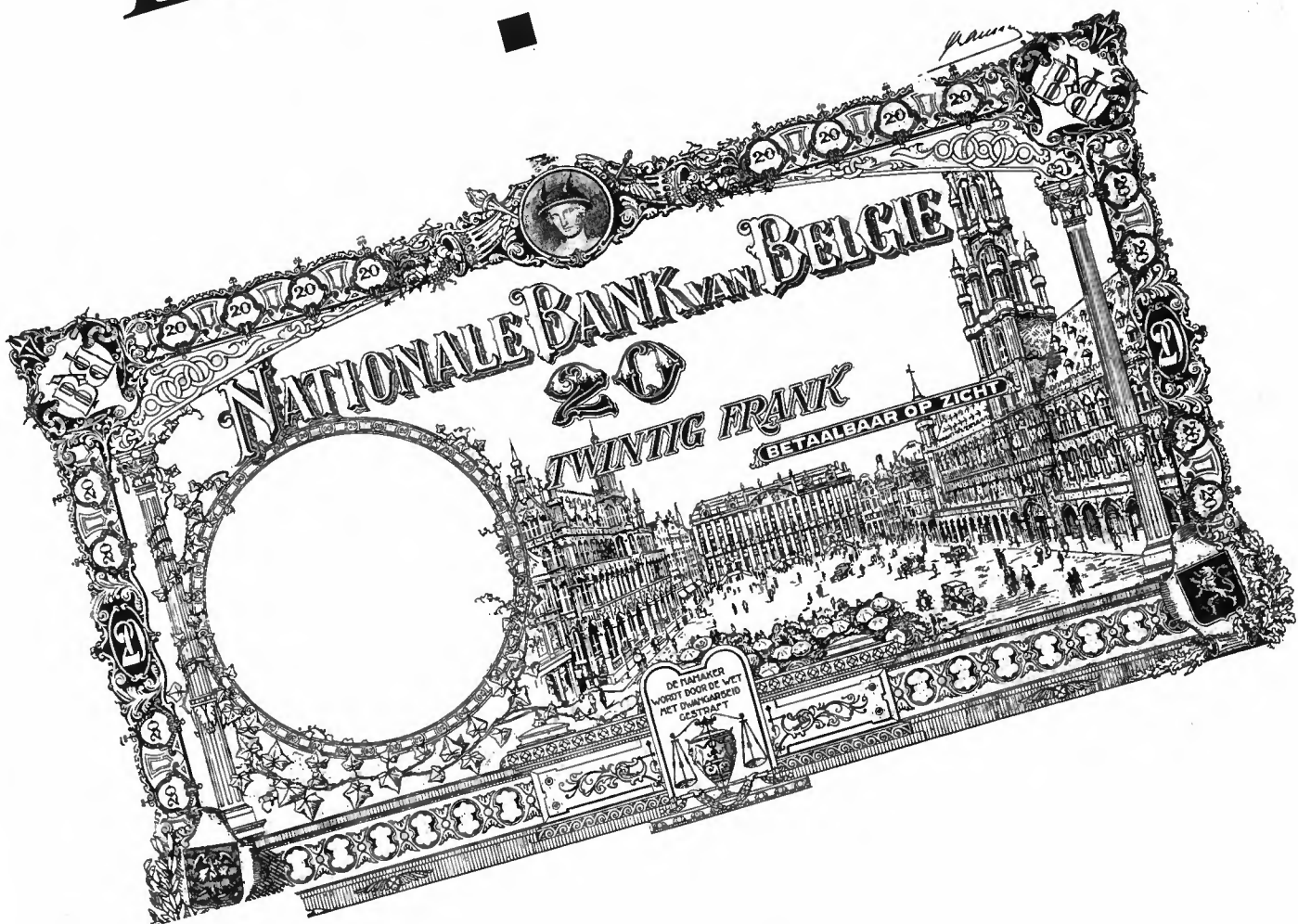

97-779

Boekmanschting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

DE FISCUS EN HET CULTUREEL ERFGOED

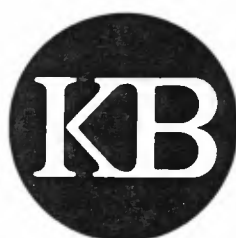
bX1.73

FISC

VLAANDEREN
leeft

Deze publicatie kwam tot stand in samenwerking met

Kredietbank nv

DE **FISCUS**
EN
HET **CULTUREEL**
ERFGOED

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu

Bestuur voor Monumenten en Landschappen

Op de omslag :

Een tot cultureel erfgoed geëvolueerd bankbiljet.

Ontwerp van het 20 fr.-biljet type 1919 (nationale reeks door F. Freund).

De Grote Markt te Brussel : links het Broodhuis, rechts het Stadhuis, op de achtergrond de gevelwand „De Hertogen van Brabant”.
Uit de verzameling van het „Museum voor geld en geschiedenis van de Nationale Bank van België”, de Berlaimontlaan 5, 1000 Brussel.

Met dank aan alle openbare besturen, privé-instellingen en privé-personen voor hun bereidwillige medewerking bij de realisatie van deze publicatie, in het bijzonder de Heer A. Vandenbossehe, adviseur-dienstleider bij het Hoofdbestuur der Directe Belastingen van het Ministerie van Financiën en de Heer H. Brouns van de Stafdienst Fiscale Zaken van de Kredietbank n.v.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

1987

AROL

Bestuur voor Monumenten en Landschappen

Afdeling Pers en Voorlichting

Belliardstraat 14-18

1040 Brussel

02/513 99 20

auteur : E. Goedleven

vormgeving : A. Beullens

zetwerk : K. De Pestel

fotografie : D. Stengée (foto blz. 61 : G. Charlier)

coördinatie : P. Vissers

2e verbeterde en aangevulde druk

D/1987/3241/1

Inhoud

	blz.
Woord vooraf	5
Gebruiksaanwijzing	6
Deel I : Rechtstreekse maatregelen	9
Hoofdstuk I	
Fiscale tegemoetkomingen voor werken aan beschermde eigendommen	11
<i>1. Welke onroerende goederen komen in aanmerking ?</i>	
<i>2. Te vervullen voorwaarden</i>	
<i>3. De aard van de werken</i>	
<i>4. Het aftrekbaar bedrag van de uitgaven</i>	
<i>5. Te vervullen formaliteiten</i>	
<i>6. De inwerkingtreding</i>	
<i>7. Praktische toepassing</i>	
<i>8. Procedureschema</i>	
Hoofdstuk II	
Bijkomende fiscale aftrek voor hypothecaire leningen en renovatie- en restauratiewerken aan het verlaagd BTW-tarief van 6 %	18
<i>1. Regeling voor de bijkomende fiscale aftrek van intresten van leningen bij vernieuwbouw</i>	
<i>2. Aard van de dienstverrichtingen die voor de bijkomende aftrek in aanmerking komen en waarvoor het verlaagd BTW-tarief van 6 % wordt toegepast</i>	
Hoofdstuk III	
Fiscale aftrek van de bezoldiging van huis- en tuinpersoneel	23
Hoofdstuk IV	
De fiscaal-vriendelijke eigendomsstructuur voor monumenten en landschappen	26
<i>1. De patrimoniumvennootschap</i>	
<i>2. Welke belastingen betaalt een patrimoniumvennootschap ?</i>	
<i>3. Combinatie van een patrimoniumvennootschap met één of meer v.z.w.'s.</i>	
<i>4. Combinatie van een patrimoniumvennootschap met fiscaal aftrekbare sponsoring</i>	
Hoofdstuk V	
De aftrekbare giften	32
Hoofdstuk VI	
Fiscale maatregelen die het verval van monumenten en landschappen sanctioneren	34
Deel II : Onrechtstreekse maatregelen	35
Hoofdstuk I	
Prijzen en subsidies toegekend aan geleerden, schrijvers en kunstenaars	37
<i>1. Prijzen en subsidies toegekend door erkende instellingen</i>	
<i>2. Prijzen en subsidies toegekend door niet-erkende instellingen</i>	
Hoofdstuk II	
Fiscaal aftrekbare giften aan musea	39
Hoofdstuk III	
Afgifte van kunstwerken als betaalmiddel van erfenisrechten	42
Hoofdstuk IV	
Gunstregimes inzake registratie en successie en vrijstelling van belasting voor aanplakking	44
<i>1. Registratierechten</i>	
<i>2. Successierechten</i>	
<i>3. Vrijstelling van belasting voor aanplakking</i>	
Hoofdstuk V	
Leveringen van „culturele” goederen en diensten tegen het BTW-tarief van 6 %	46

Deel III : Nog niet operationele maatregelen	47
Hoofdstuk I	
Vereffening van de belastingen en heffingen van de Vlaamse Gemeenschap door afgifte van beschermde voorwerpen	49
Hoofdstuk II	
Aangekondigde wettelijke bepalingen	50
Deel IV : Fiscale mogelijkheden voor privé-ondernemingen die aan culturele sponsoring willen doen	51
Hoofdstuk I	
Privé-ondernemingen die een monument willen aankopen en restaureren	53
1. <i>Kunnen aankoop en restauratie van een monument fiscaal „afgeschreven” worden ?</i>	
2. <i>Kan een restauratie van een monument in aanmerking komen voor investeringsaftrek ?</i>	
3. <i>Worden de subsidies voor de restauratie van monumenten die aan privé-ondernemingen toebehoren, belast ?</i>	
Hoofdstuk II	
Privé-ondernemingen als promotor van kunst en cultuur	55
1. <i>Ondernemingen die een kunstverzameling aanleggen of cultureel patrimonium verwerven</i>	
2. <i>Zijn bepaalde culturele uitgaven als „sociale voordelen” belastingvrij ?</i>	
3. <i>Kunstwerken „ingewerkt” in bedrijfsgebouwen</i>	
Hoofdstuk III	
Cultuursponsoring en fiscaal aftrekbare uitgaven	56
1. <i>Zijn mecenaat en cultuursponsoring te beschouwen als bedrijfsuitgaven ?</i>	
2. <i>Kan culturele sponsoring als een aftrekbare kost voor publiciteit of reclame beschouwd worden ?</i>	
3. <i>De fiscaal aftrekbare culturele giften</i>	
Nawoord	59
Bijlagen	63

Woord vooraf

Met het aantreden van de huidige Vlaamse Executieve werd de sluitsteen op de subsidie-regeling voor restauratie van monumenten en landschappen geplaatst.

Sindsdien ligt de hele beslissingsbevoegdheid op het vlak van de monumenten- en landschapszorg immers nog slechts bij één minister, namelijk die van Cultuur.

Hiermee werd een eind gemaakt aan een evolutie die meer dan een halve eeuw duurde, en die werd ingezet met de wet van 7 augustus 1931, die de basis legde voor de huidige wetgeving op de monumenten- en landschapszorg.

Tot voor kort was België echter het enige Europese land dat, naast een subsidieregeling, geen fiscale tegemoetkomingen bood aan hen die bereid waren een inspanning te leveren ten voordele van de monumenten- en landschapszorg. Daar is nu verandering in gekomen. Het verlenen van fiscale tegemoetkomingen in ruil voor een inspanning ten bate van de monumenten- en landschapszorg, is reeds op enkele vlakken operationeel.

Zo kan de eigenaar van een beschermd monument vanaf het aanslagjaar 1986 werken aan dit gebouw, die de restauratie of het onderhoud ten goede komen, aftrekken van zijn belastbaar inkomen, en dit voor een bedrag van maximum 250.000 fr.

Die tegemoetkoming van de gemeenschap ten gunste van de eigenaars impliceert echter dat zij op hun beurt een tegenprestatie moeten leveren, in de vorm van het openstellen van hun eigendom voor het publiek.

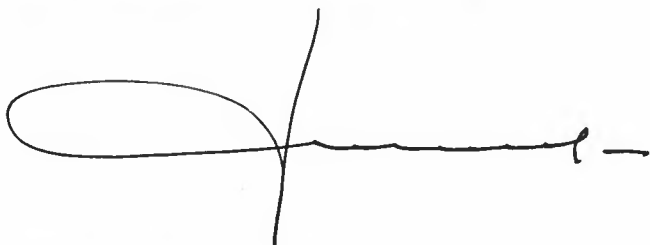
Daarnaast zijn bij wet nieuwe maatregelen getroffen die ook de zorg voor het cultureel erfgoed kunnen ten goede komen door het verlenen van de mogelijkheid tot aftrek van het gezamenlijk belastbaar inkomen van de bezoldiging van huis- en tuinpersoneel en via het verlenen van fiscaal aftrekbare giften.

Voorliggende brochure heeft de bedoeling deze nog weinig gekende mogelijkheden nader toe te lichten. Ik ben er dan ook fier op dat mijn Bestuur voor Monumenten en Landschappen het initiatief genomen heeft haar reeds indrukwekkende reeks informatie-brochures aan te vullen met deze publicatie.

Bovendien verheugt het me dat deze publicatie kon tot stand komen dank zij de inhoudelijke en financiële medewerking van de Kredietbank N.V.

Toch mag dit nog geen eindpunt betekenen. Het is immers één van mijn essentiële bekommernissen dat mogelijkheden worden uitgewerkt en uitgebreid waardoor nieuwe financieringsbronnen aangeboord kunnen worden; mecenaat, sponsoring, tax shelter, eigen financiële verantwoordelijkheid en inbreng, consumententoeelagen en dies meer, moeten meer en meer als vanzelfsprekend worden ervaren.

Het ligt dan ook in mijn bedoeling in de loop van de huidige legislatuur initiatieven terzake te ontwikkelen die niet alleen de monumenten- en landschapszorg, maar eveneens de hele culturele sector ten goede zullen komen.

P. Dewael

Gemeenschapsminister van Cultuur

Brussel, januari 1987

Gebruiksaanwijzing

Het regeerprogramma van de Vlaamse regering van december 1985 bepaalt ondermeer dat „de mogelijkheden voor de vervanging van de directe subsidies door verminderingen, geboden door nationale maatregelen, maximaal zullen benut worden”.

Bij nader toezien blijken deze maatregelen verspreid te liggen over een lange reeks wettelijke bepalingen. Ze vormen hoegenaamd geen samenhangend geheel en zijn daarenboven erg ingewikkeld geformuleerd.

Deze brochure heeft tot doel de bestaande fiscale tegemoetkomingen in de culturele sector te verzamelen en ze op hun bruikbaarheid te toetsen, met de monumenten- en landschapszorg als invalshoek. De brochure bevat vier delen, namelijk een deel met rechtstreeks toepasbare maatregelen voor de monumenten en landschappen, een tweede deel met algemene maatregelen die bij de monumenten- en landschapszorg kunnen betrokken worden, het derde deel vermeldt een aantal fiscale maatregelen die tot nog toe niet voor uitvoering vatbaar zijn, en tot slot gaat deel vier nader in op de fiscale mogelijkheden van privé-ondernemingen die aan culturele sponsoring willen doen.

De brochure kan van belang zijn voor :

1. eigenaars van beschermde monumenten of van beschermde onroerende goederen in beschermde stads- en dorpsgezichten of in beschermde landschappen ;
2. verenigingen die zich met monumenten- en landschapszorg bezighouden ;
3. openbare besturen ;
4. sponsors, in het bijzonder de privé-ondernemingen, die aan culturele sponsoring willen doen.

1. De eigenaars van monumenten en landschappen

- A. Wanneer een monument of een ander beschermd onroerend goed dat hun toebehoort niet verhuurd is, zullen de eigenaars in zeer vele gevallen er onderhouds- en andere werken kunnen aan laten uitvoeren waarvoor ze tot 250.000 fr. per jaar van hun belastbaar inkomen kunnen aftrekken.

Zie deel I, hoofdstuk I : „Fiscale tegemoetkomingen voor werken aan beschermde eigendommen”, blz. 11.

Wanneer het betrokken monument een woning is, mogen deze werken uitgevoerd worden aan het verlaagd BTW-tarief van 6 %.

Zie deel I, hoofdstuk II : „Bijkomende fiscale aftrek voor hypothecaire leningen en renovatie- en restauratiewerken aan het verlaagd BTW-tarief van 6 %”, blz. 18.

- B. Wanneer een hypothecaire lening wordt aangegaan om een monument dat als woonhuis gebruikt wordt te restaureren, kan thans in sommige gevallen een bijkomende fiscale aftrek van de intrestlast worden toegestaan.

Vooraf voor personen met een klein kadastraal inkomen (bv. eigenaars van één vervallen woonhuis) kan deze bijkomende aftrek — tot bijna 80 % van de intrestlast — van belang zijn.

Interessant is ook dat deze bijkomende aftrek met de in punt A vermelde aftrek kan gecumuleerd worden.

Naast het voordeel van de bijkomende fiscale aftrek, kunnen de bedoelde werken aan het verlaagd BTW-tarief van 6 % uitgevoerd worden.

Zie deel I, hoofdstuk II : „Bijkomende fiscale aftrek voor hypothecaire leningen”, blz. 18.

- C. Bovenop de twee vorige mogelijkheden kan, en dit zal vooral voor grotere eigendommen van belang zijn, de bezoldiging van huis- (onderhouds-) personeel fiscaal worden afgetrokken.

Zie deel I, hoofdstuk III : „Fiscale aftrek van de bezoldiging van huis- en tuinpersoneel”, blz. 23.

- D. De eigenaars van sommige grote monumenten en parken vrezen dat zij hun eigendom niet langer met hun eigen inkomen kunnen instandhouden. Na betaling van de erfenisrechten zullen hun kinderen het hierbij nog moeilijker hebben.

Vandaar dat gezocht wordt naar een fiscaal-vriendelijke eigendomsstructuur voor het onroerend cultureel erfgoed.

Niet alleen kasteelheren hebben zich hierover te bezinnen. Heel wat kloosters, abdijen, parochiale werken, vrije scholen, parken, reservaten en zo meer, zijn zuiver privé-bezit van één persoon of van v.z.w.'s, die hierop een vermogensbelasting verschuldigd zijn.

Zie deel I, hoofdstuk IV : „De fiscaal-vriendelijke eigendomsstructuur voor monumenten en landschappen”, blz. 26.

2. De verenigingen die zich voor monumenten en landschappen inzetten

- A. In verband met de fiscaal-vriendelijke eigendomsstructuur (Deel I, hoofdstuk IV) werd reeds aangestipt dat voor verenigingen die zich inzetten voor het behoud van monumenten en landschappen, een belangrijke rol is weggelegd voor eigendommen die aan een patrimoniumvennootschap zijn overgedragen. De verenigingen kunnen zorgen voor de openstelling, voor allerlei activiteiten die de aandacht op dit patrimonium vestigen en alzo de nodige fondsen verzamelen voor het onderhoud.

- B. Deze verenigingen zijn eveneens zeer goed geplaatst om het mecenaat aan te trekken en te stimuleren door fiscaal aftrekbare giften die ze ontvangen van „weldoeners”, privé-bedrijven en instellingen zowel op plaatselijk als op regionaal en nationaal vlak.

Deze giften kunnen aangewend worden voor de valorisering of voor werken van onderhoud en herstel van het cultureel patrimonium.

Zie deel I, hoofdstuk V : „De aftrekbare giften”, blz. 32.

3. Openbare besturen

- A. De provincies, gemeenten, OCMW's, kerkfabrieken, polders, watering en andere openbare besturen bezitten veelal heel wat beschermde monumenten en onroerende goederen in landschappen.

Ze kunnen voor de restauratie van de beschermde monumenten natuurlijk een beroep doen op subsidies van de hogere overheid. Deze subsidies kunnen niet voor alle gevallen en onmiddellijk de gepaste oplossing bieden. Zoals verenigingen kunnen ook de openbare besturen een beroep doen op sponsors. De gift van American Express voor de beveiliging van „Het Lam Gods” is hier een treffend voorbeeld van. Deze giften zijn mits het naleven van de voorgestelde regeling fiscaal aftrekbaar. (Deel I, hoofdstuk V)

- B. De gemeenten en provincies kunnen door bijzondere belastingreglementen de verwaarlozing van monumenten en landschappen fiscaal sanctioneren en aldus ontmoedigen.

In verschillende gemeenten zijn er reeds dergelijke maatregelen uitgevaardigd. Een interessant en recent voorbeeld is dat van de Stad Antwerpen. Mogelijk kan dit voorbeeld inspirerend werken.

Zie deel I, hoofdstuk VI : „Fiscale maatregelen die het verval van monumenten en landschappen sanctioneren, blz. 34.

4. Sponsoring door particulieren of privé-ondernemingen

- A. Allerhande activiteiten rond monumenten en landschappen waarvoor een sponsor geïnteresseerd is, kunnen bekostigd worden met aftrekbare giften aan culturele instellingen (Deel I, hoofdstuk V) : tentoonstellingen, wandelingen, brochures, posters, bewegwijzering van routes, plaatopnamen van historische instrumenten, dia-reeksen, video-banden, reizen voor bejaarden, jeugdkampen en zo meer.

- B. Sommige sponsors wensen hun naam verbonden te zien met een project van blijvende aard. Door middel van fiscaal aftrekbare giften kunnen ze een monument of landschap restaureren, herstellen of valoriseren.
- C. In uitzonderlijke gevallen kunnen de sponsors een patrimoniumvennootschap, v.z.w. of stichting oprichten om een monument of landschap voor de toekomst te bewaren en te valoriseren. Het Rockoxhuis (Kredietbank), het huis Osterrieth (Bank van Parijs en de Nederlanden), het huis De Spiegel (Indosuez bank) zijn drie Antwerpse initiatieven die bij deze opzet reeds min of meer aansluiten. Bij deze initiatieven kan een fiscaal-vriendelijke eigendomsstructuur (Deel I, hoofdstuk IV) uitgebouwd worden.
- D. Sponsors kunnen ook eventueel in combinatie met een erkende v.z.w. prijzen of subsidies toekennen voor de aanmoediging van geleerden, schrijvers en kunstenaars. Een bekende en recent opgericht prijs is de „Paul de Pessemierprijs”. Dergelijke prijzen en subsidies zijn voor de ontvangers van de prijs geheel of gedeeltelijk vrijgesteld van belastingen. Naast privé-sponsors, fysieke personen, vennootschappen of rechtspersonen kunnen uiteraard ook openbare besturen deze prijzen en subsidies toekennen. Zie deel II, hoofdstuk I : „Prijzen en subsidies toegekend aan geleerden, schrijvers en kunstenaars”, blz. 37.
- E. Niet alleen de giften aan erkende verenigingen zijn aftrekbaar, dit geldt ook voor giften aan musea. Aangezien heel wat musea in monumenten gehuisvest zijn, kunnen dus de giften aan deze musea ook het monument waarin ze gehuisvest zijn, ten goede komen. Zie deel II, hoofdstuk II : „Fiscaal aftrekbare giften aan musea”, blz. 39.
- F. Aangezien de ondernemingen een bijzondere plaats in de sponsoring innemen, wordt in deel IV op een aantal vragen nader ingegaan.

Wat met privé-ondernemingen die een monument willen aankopen en restaureren ?

Zie deel IV, hoofdstuk I : „Privé-ondernemingen die een monument willen aankopen en restaureren”, blz. 53.

Kunnen privé-ondernemingen als promotor voor kunst en cultuur optreden ?

Zie deel IV, hoofdstuk II : „Privé-ondernemingen als promotor van kunst en cultuur”, blz. 55.

Zijn er vormen van cultuursponsoring die fiscaal aftrekbaar zijn ?

Zie deel IV, hoofdstuk III : „Cultuursponsoring en fiscaal aftrekbare uitgaven”, blz. 56.

Zie deel I, hoofdstuk V : „De aftrekbare giften”, blz. 32.

DEEL I
RECHTSTREEKSE
MAATREGELEN

Hoofdstuk I

Fiscale tegemoetkomingen voor werken aan beschermde eigendommen

De particuliere eigenaars van niet-verhuurde beschermde onroerende goederen kunnen binnen bepaalde grenzen de uitgaven voor werken die zij aan hun beschermde eigendom uitvoeren, aftrekken van hun gezamenlijk belastbaar netto-inkomen (1). Wanneer het monument als woning gebruikt wordt, mogen de werken worden uitgevoerd aan het verlaagd BTW-tarief van 6 % (Deel I, hoofdstuk II, 2).

1. Welke onroerende goederen komen in aanmerking ? (2)

De gebouwde onroerende goederen, delen van gebouwde onroerende goederen of landschappen, dienen beschermd te zijn overeenkomstig de wetgeving op het behoud van monumenten en landschappen.

De bescherming is als volgt geregeld :

a) Nederlandstalig gebied :

- Voor monumenten (met inbegrip van de zich erin bevindende roerende zaken, onroerend door bestemming) is de bescherming geregeld bij decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten (B.S. : 22.04.76).
- Voor stads- en dorpsgezichten geldt eveneens het decreet van 3 maart 1976.
- Voor landschappen is het wettelijk instrument de wet van 7 augustus 1931 (B.S. : 05.09.31), gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972 (B.S. : 07.09.72 addendum B.S. : 08.12.72).

b) Tweektalig gebied Brussel-hoofdstad (3) :

In het tweektalig gebied Brussel-hoofdstad is de bescherming van zowel monumenten als landschappen geregeld door de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen (B.S. : 05.09.31). Een wettelijke bescherming van stads- en dorpsgezichten bestaat niet voor het tweektalig gebied Brussel-hoofdstad.

Bepalingen :

a) Nederlands taalgebied :

- monument :

een onroerend goed, werk van de mens of van de natuur of van beide samen, dat van algemeen belang is omwille van zijn artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde, inbegrepen de zich erin bevindende roerende zaken, onroerend door bestemming (4).

- stads- of dorpsgezicht :

een groepering van één of meer monumenten en/of onroerende goederen met omgevende bestanddelen, zoals onder meer beplantingen, omheiningen, waterlopen, bruggen, wegen, straten en pleinen, die omwille van haar artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde van algemeen belang is (5).

- landschap :

de landschappen waarvan het behoud in historisch, esthetisch of wetenschappelijk opzicht van nationaal belang is (6).

b) Tweektalig gebied Brussel-hoofdstad :

- monument :

de monumenten en gebouwen waarvan het behoud in historisch, artistiek of wetenschappelijk opzicht van nationaal belang is (7).

- landschap :

de landschappen waarvan het behoud in historisch, esthetisch of wetenschappelijk opzicht van nationaal belang is (8).

Het beschermingsbesluit :

- a) Voor het Nederlands taalgebied dienen de goederen beschermd te zijn
  - vóór 22 december 1981 : bij Koninklijk Besluit ;
  - na 22 december 1981 : bij Besluit van de Vlaamse Executieve of bij Ministerieel Besluit (9).
- b) Voor het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad :
  - bij Koninklijk Besluit.

Opmerkingen :

- a) Het verbindend besluit van de bevoegde overheid tot bescherming van een stads- of dorpsgezicht (uitsluitend voor het Nederlandse taalgebied) of landschap, houdt niet in dat alle gebouwde onroerende goederen gelegen in de als stads- of dorpsgezicht of landschap beschermde omgeving, afzonderlijk als monument of als landschap beschermd moeten zijn.
Niettemin zijn de erin gelegen gebouwde onroerende goederen en de gebouwde en/of ongebouwde onroerende goederen respectievelijk beschermd, overeenkomstig de wetgeving inzake de bescherming van stads- en dorpsgezichten en landschappen, waardoor bepaalde erfdiensbaarheden tot openbaar nut worden opgelegd. Derhalve kunnen deze onroerende goederen in aanmerking komen. De werken dienen evenwel volgens de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde, de artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische of andere socio-culturele waarde van het beschermde stads- of dorpsgezicht ten goede te komen.
- b) Voor sommige onroerende goederen is geen onroerende voorheffing verschuldigd (10). Toch kunnen ze voor de fiscale aftrek in aanmerking komen.
- c) Hetzelfde geldt wanneer een andere belastingplichtige dan de eigenaar, gehouden is tot aangifte van de inkomsten van in aanmerking komende onroerende goederen.
Deze „andere” belastingplichtigen kunnen zijn : de bezitter, de vruchtgebruiker, de erfpacht- of de opstalhouder (niet de huurder).
In voorkomend geval zijn het de betrokken belastingplichtigen : de eigenaar, de vruchtgebruiker, bezitter, erfpacht- of opstalhouder, die de aftrek mogen doen.

2. Te vervullen voorwaarden

A. De goederen mogen niet verhuurd zijn :

- a) De beschermde gebouwde onroerende goederen, delen van gebouwde onroerende goederen of landschappen mogen door de eigenaar niet verhuurd zijn geweest, gedurende het belastbaar tijdperk waarvoor de aftrek wordt gevraagd.
Daar een monument telkens als een feitelijke eenheid wordt beschouwd - zelfs al kan het onderverdeeld of gesplitst worden - is de maatregel niet toepasselijk wanneer dit monument, zelfs maar gedeeltelijk, wordt verhuurd.
Een occasionele en kosteloze terbeschikkingstelling wordt met niet-verhuring gelijkgesteld.
Is enkel een gevel of de bedaking (of een ander afzonderlijk gedeelte) van een gebouw onroerend goed beschermd overeenkomstig de wetgeving tot bescherming van de stads- en dorpsgezichten of landschappen, dan mag het onroerend goed waarvan deze delen werden beschermd, geenszins verhuurd zijn.
- b) De verhuring of de verpachting van gebouwde onroerende goederen of gebouwde en/of ongebouwde onroerende goederen respectievelijk gelegen in een beschermd stads- of dorpsgezicht of landschap, moet per afzonderlijk kadastraal perceel worden beoordeeld. Het feit dat een eigenaar sommige van die goederen zou verhuren (of verpachten), verhindert niet dat hij voor zijn niet-verhuurde eigendommen, die deel uitmaken van de vermelde monumenten, landschappen, stads- of dorpsgezichten, van de aftrek zou kunnen genieten. De toestand geldt hier desgevallend per afzonderlijk kadastraal perceel (11).
- c) Behoren verdiepingen of gedeelten van een in aanmerking komend onroerend goed aan onderscheiden eigenaars toe, dan dient de term „niet in huur gegeven zijn” per eigenaar te worden beoordeeld.
- d) De verhuring gedurende een gedeelte van het belastbaar tijdperk sluit elke aftrek uit.

B. De goederen moeten toegankelijk zijn voor het publiek :

- a) Rekening houdend met hun specifiek karakter kunnen, na advies van de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde (12), beschermde onroerende goederen als toegankelijk voor het publiek worden erkend door de Minister van Financiën of zijn gemachtigde.
- b) Inzake de toegankelijkheid voor het publiek gelden geen algemene regels. Het is aangewezen dat hierover overeenkomsten afgesloten worden (zie bijlage III) met de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde. Normaal geldt deze overeenkomst voor de duur van 10 jaar (5 jaar wanneer het gaat om binnenin gelegen delen van een onroerend goed).
De Minister van Financiën of zijn gemachtigde is er toe gehouden over de toegankelijkheid het advies (zie bijlage IV) in te winnen van de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde.
Het advies van de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde in verband met de toegankelijkheid, is ook vereist, zelfs wanneer het gaat om monumenten, landschappen en stads- en dorpsgezichten die langs de openbare weg gelegen zijn en waarvoor de fiscale aftrek alleen gevraagd wordt voor de gedeelten die van op de openbare weg duidelijk zichtbaar zijn, zoals een gevel in een straatwand (zie bijlage V).
- c) De belastingplichtige die van de mogelijkheid tot fiscale aftrek wil genieten, moet voor de erkenning van de toegankelijkheid voor het publiek een aanvraag indienen bij de Minister van Financiën of zijn gemachtigde
(Rijksadministratief Centrum - Financietoren, Kruidtuinlaan 50 bus 32, 1010 Brussel).
- d) De toegankelijkheid voor het publiek (niet de erkenning ervan) moet alleszins reeds bestaan op het ogenblik dat om de aftrek wordt verzocht.
- e) In elk geval komen de werken die uitgevoerd worden om de toegankelijkheid voor het publiek mogelijk te maken in aanmerking, voor zover ze — behoudens overmacht (dit dus in afwijking van het bepaalde in littera d) — uitgevoerd zijn in de loop van het belastbaar tijdperk waarin om de aftrek wordt verzocht.
- f) De erkenning van de toegankelijkheid voor het publiek door de Minister van Financiën op advies van de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde, is eveneens noodzakelijk voor de werken die uitgevoerd worden om deze toegankelijkheid mogelijk of aantrekkelijker te maken.

3. De aard van de werken

- a) De uitgaven die voor fiscale aftrek in aanmerking komen, dienen werken te betreffen voor onderhoud en restauratie (13). Terzake moet een voorafgaand gunstig advies van de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde worden uitgebracht nopens de aard van de werken (zie bijlage VI). De werken moeten uitgevoerd worden om de goederen of delen ervan in stand te houden, in hun vroegere staat te herstellen, om ze te valoriseren op artistiek, wetenschappelijk of esthetisch vlak of om ze toegankelijk te maken voor het publiek.
- b) Daarenboven dient de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde na de uitvoering een attest (zie bijlage VII) af te leveren waaruit blijkt dat de werken volgens de regels van de kunst zijn uitgevoerd, overeenkomstig haar vooraf uitgebracht advies.
Dit attest mag uiteraard niet verward worden met de machtiging aangaande eventuele dringende instandhoudingswerken of een definitief restauratiedossier.
Het attest vermeldt de ligging van de onroerende goederen, de datum van hun bescherming en de bevestiging dat de werken stroken met het aanvankelijk uitgebrachte advies.

4. Het aftrekbaar bedrag van de uitgaven

- a) Er is geen minimumbedrag vastgesteld voor de uitgaven die voor aftrek in aanmerking komen. De helft van de uitgaven mag afgetrokken worden, voor zover deze uitgaven al niet gedekt zijn door subsidies. De aftrek mag daarenboven per jaar niet meer dan 250.000 fr. (BTW inbegrepen) bedragen. De sommen worden in aanmerking genomen voor het belastbaar tijdperk waarin ze effectief zijn betaald.
- b) De betaling van een voorschot wordt in aanmerking genomen wanneer het op grond van clausules van het contract definitief door de aannemer verworven is.

- c) Wanneer werken gesubsidieerd worden, kan het aandeel van de eigenaars voor aftrek in aanmerking komen, mits aan de hogervermelde voorwaarden (niet-verhuurd, toegankelijk, enz.) is voldaan.
- d) Bij verandering van eigenaar tijdens het belastbaar tijdperk (wegens verkoop, schenking, erfenis, enz.) kan elk van de opeenvolgende eigenaars van de maatregel genieten, voor zover hij een beslissing op zijn naam heeft verkregen die de toegankelijkheid van het onroerend goed voor het publiek erkent.
- e) Wanneer de werken worden uitgevoerd aan de gemeenschappelijke delen (buitenmuren, dak, enz.) van een beschermd onroerend goed in onverdeeldheid (eigendom van meer dan één eigenaar), dan dienen de uitgaven die betrekking hebben op deze zaken evenredig over de verschillende mede-eigenaars te worden omgeslagen. Dergelijke uitgaven voor het aandeel van een mede-eigenaar in de gemeene delen, komen in zijn hoofde niet voor aftrek in aanmerking indien hij zijn individuele eigendom (bv. verdieping of gedeelte ervan) verhuurd heeft.
- f) De facturering en de betaling dienen respectievelijk te gebeuren aan en door de belastingplichtige die aanspraak maakt op de aftrek. Wanneer een eigenaar zelf werken uitvoert, kunnen de uitgaven voor de huur van stellingen en de door facturen bewezen uitgaven voor de materialen voor de aftrek in aanmerking komen. Indien zwaar materieel dient gehuurd te worden bij een gespecialiseerde firma, kan de aftrek van die huurprijs ook in aanmerking komen (14).

5. Te vervullen formaliteiten

Zowel belastingplichtigen, onderworpen aan de personenbelasting, als fysieke personen die aan de belasting van de niet-verblijfhouders onderworpen zijn, kunnen van de aftrek genieten (15).

De belastingplichtige moet bij zijn aangifte in de inkomstenbelastingen van het aanslagjaar waarvoor hij fiscale aftrek vraagt, volgende documenten voegen :

- a) een voor eensluidend verklaarde fotokopie van het beschermingsbesluit van het betreffende onroerend goed ;
- b) de beslissing waarbij de toegankelijkheid van het onroerend goed is erkend (16) ;
- c) de facturen en de betaalbewijzen van de hogervermelde werken ;
- d) een attest van de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde blijkens hetwelk die werken stroken met haar advies bedoeld in het Koninklijk Besluit van 14 oktober 1985 ;
- e) een verklaring op eer vermeldend of voor de onderhouds- of restauratiewerken al dan niet subsidies werden toegezegd, toegekend of betaald en het bedrag ervan en de vermelding van het eigen aandeel.

6. De inwerkingtreding

De voordelen van de fiscale aftrek zijn van toepassing met ingang van het aanslagjaar 1986.

In het aangifteformulier inzake personenbelasting (belastingbrief) wordt in vak VII onder punt 5 „*bedragen aftrekbaar van het totaal belastbaar netto-inkomen van het gezin*”, volgende bepaling opgenomen : „*Het onderhoud en de restauratie van voor het publiek toegankelijke, niet verhuurde eigendommen die geklasseerd zijn overeenkomstig de wetgeving op het behoud van monumenten en landschappen*” (17). Een gelijkaardige bepaling is voorzien in de belastingbrief voor de niet-verblijfhouders.

7. Praktische toepassingen

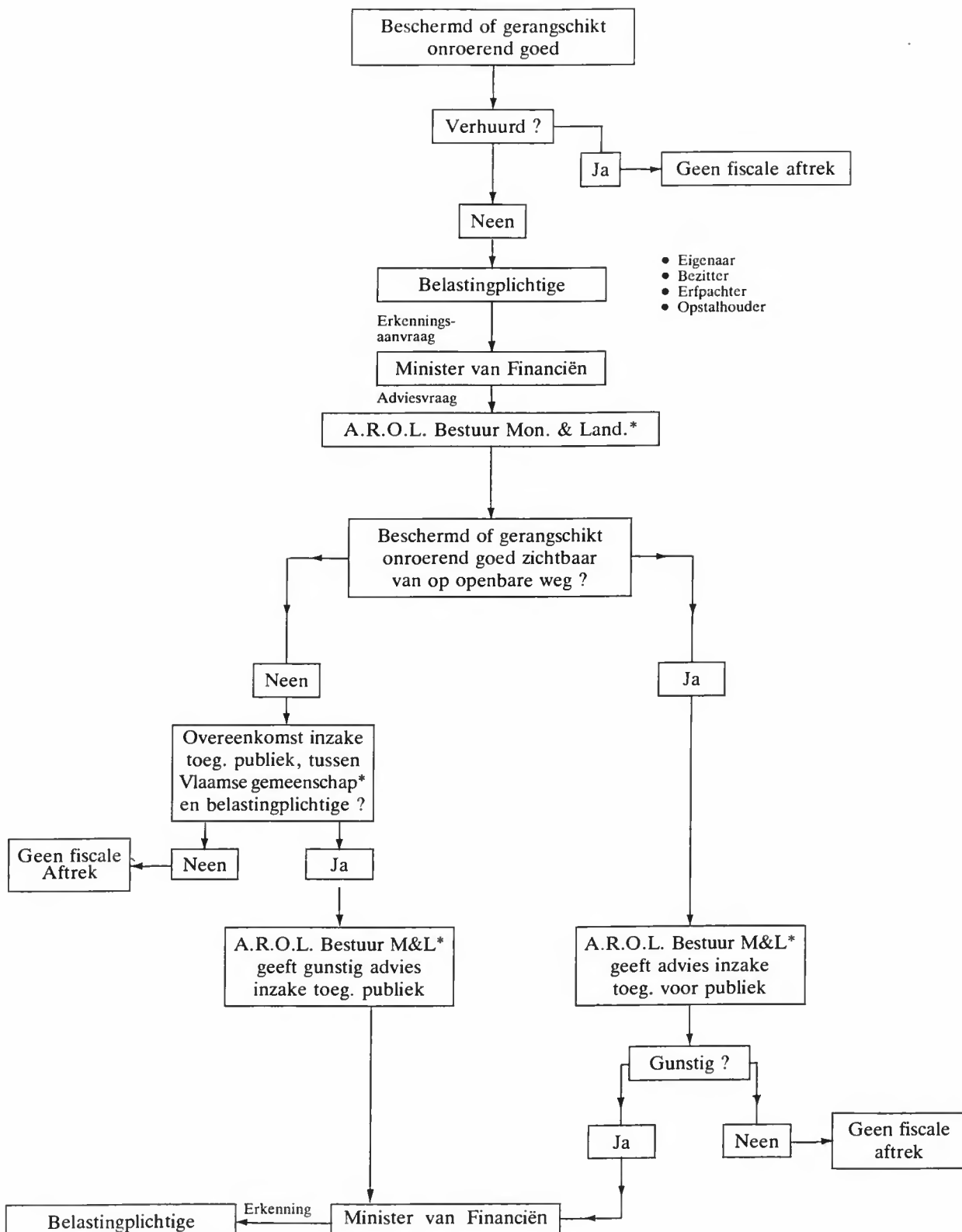
Aangezien het hier een totaal nieuwe reglementering betreft, is het aangewezen dat belastingplichtigen uit het Nederlands taalgebied of Nederlandstaligen uit het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad, vooraf voor overleg contact opnemen met het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, Bestuur Monumenten en Landschappen, Dienst fiscale aangelegenheden, Belliardstraat 18, 1040 Brussel.

Deze administratie kan namens de Vlaamse Executieve aan de Minister van Financiën (18)

- de noodzakelijke adviezen uitbrengen :
  - a) over de toegankelijkheid voor het publiek ;
  - b) over de aard der werken, om de goederen in stand te houden, in hun vroegere staat te herstellen, of om ze te valoriseren op historisch, artistiek, wetenschappelijk of esthetisch vlak of om ze toegankelijk te maken voor het publiek ;
- een attest overmaken blijkens hetwelk de werken stroken met het hogervermeld advies.

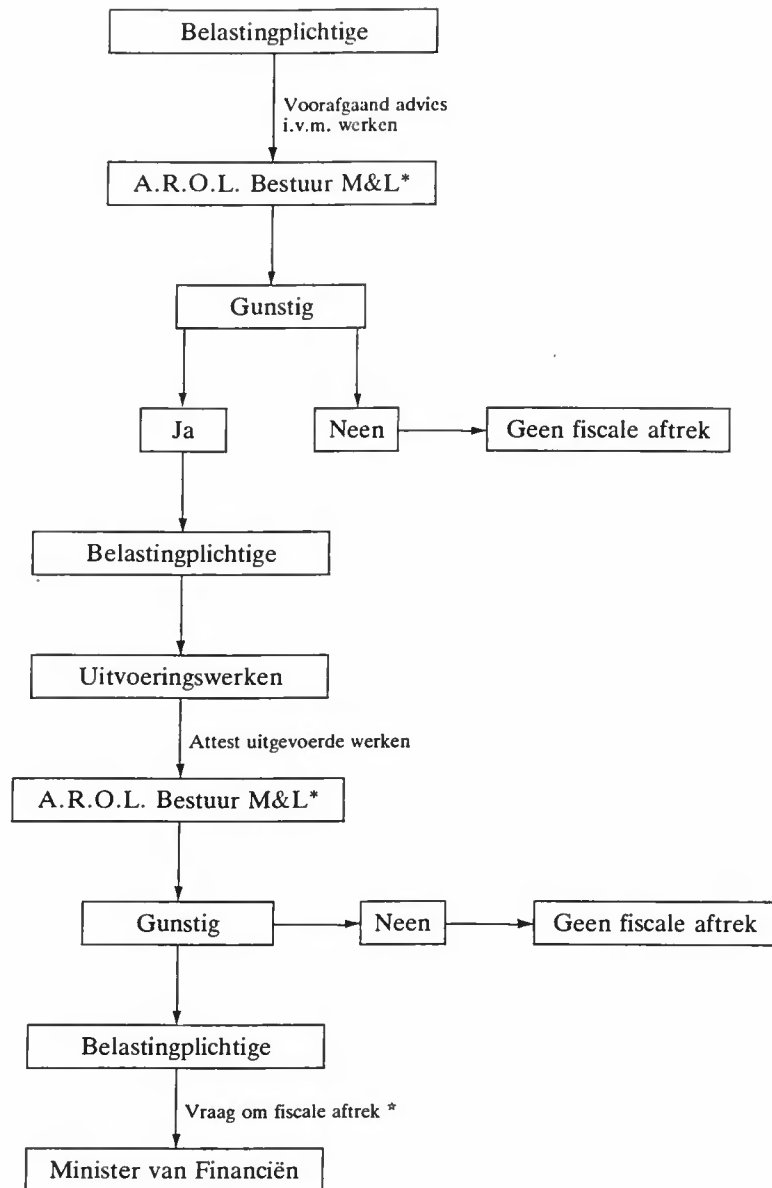
8. Procedureschema

A. De erkenning inzake publieke toegankelijkheid

B. De werken

* Volgende documenten dienen bijgevoegd te worden :

- Een voor eensluitend verklaarde fotocopie van het beschermingsbesluit van het betreffende onroerend goed.
- De beslissing waarbij de toegankelijkheid ervan, overeenkomstig het K.B. van 14 oktober 1985, is erkend.
- De facturen en de betaalbewijzen van de hogervermelde werken.
- Een attest van de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde* blijkens hetwelk die werken stroken met haar advies bedoeld in het K.B. van 14 oktober 1985.
- Een verklaring op eer vermeldend of voor de onderhouds- of restauratiewerken subsidies werden toegezegd, toegekend of betaald en het bedrag ervan en de vermelding van het eigen aandeel.

* Voor beschermde of gerangschikte onroerende goederen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad dienst A.R.O.L. Bestuur M&L vervangen door de Minister van Onderwijs.

Voetnoten

- (1) Wet van 27 december 1984 houdende fiscale bepalingen (zie Bijlage I) Koninklijk Besluit van 14 oktober 1985 (zie Bijlage II)
- (2) De richtlijnen die in het hoofdstuk worden vermeld, zijn vastgesteld in de circulaire van 27 november 1986 : „Uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde onroerende goederen”. (Bulletin der directe belastingen, 63ste jaargang, nr. 657, januari 1987)
- (3) Dit gebied omvat volgende gemeenten : Anderlecht, Brussel, Elsene, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Jette, Koekelberg, Oudergem, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst, Watermaal-Bosvoorde.
- (4) art. 2, decreet 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten
- (5) art. 2, decreet 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten
- (6) art. 6, wet 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen
- (7) art. 1, 1ste lid, wet 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen
- (8) art. 6, wet 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen
- (9) Het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 december 1985 (B.S. : 14.12.85) tot bepaling van de bevoegdheden van de Vlaamse Executieve verleent aan de Gemeenschapsminister van Cultuur de bevoegdheid om monumenten, stads- en dorpsgezichten en landschappen definitief te beschermen bij ministerieel besluit.
- (10) Art. 8 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen bepaalt dat voor onroerende goederen bestemd, door een belastingplichtige die geen winstoogmerken nastreeft, voor de uitoefening van een openbare eredienst, voor onderwijsdoeleinden, voor de vestiging van hospitalen, godshuizen, klinieken, dispensaria, vakantiehuisen voor kinderen of gepensioneerden, of van weldadigheidsinstellingen geen onroerende voorheffing verschuldigd is.
- (11) Wanneer verschillende goederen (kasteel, tuin, weiden, afhankelijkheden, akkers en dreven enz...) waarvan sommige verhuurd zijn en andere niet, deel uitmaken van één en hetzelfde kadastraal perceel, zou men zich de vraag kunnen stellen of de kadastrale perceelsindeling zo kan worden gestructureerd of aangepast dat de verhuurde en de niet-verhuurde gedeelten een apart kadastraal perceel zouden gaan uitmaken.
Dit is in beginsel niet mogelijk. Het begrip kadastraal perceel is gedefinieerd en vastgelegd bij het Koninklijk Besluit van 26 juli 1877 (B.S. : 16.08.1877) gewijzigd bij besluit van 12 april 1966 (B.S. : 11.05.1966). Alleen een perceelsindeling die in overeenstemming is met de criteria die in deze besluiten is vermeld, kan aanvaard worden.
Alleen wanneer deze criteria eerder toevallig zouden samenvallen met de feitelijke aflijning van beschermde onroerende niet-verhuurde goederen zou een kadastrale perceelsindeling aan de bevoegde diensten van het kadaster kunnen gevraagd worden.
- (12) De monumenten- en landschapszorg in Brussel valt onder de bevoegdheid van de beide Ministers van Onderwijs die samen de nodige adviezen verlenen en beslissingen dienen te treffen.
- (13) In verband met de samenstelling van een restauratiedossier heeft het Bestuur voor Monumenten en Landschappen eveneens een voorlichtingspakket uitgegeven, waarin alle nuttige informatie is opgenomen.
- (14) Voor het aanslagjaar 1986 (inkomsten van het jaar 1985) is samenvoeging uitgesloten van de in art. 71, §1, 9° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen bepaalde aftrek met de aftrek voor renovatiekosten waarvan sprake in art. 39 van de wet van 28 december 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen en het ter uitvoering ervan getroffen Koninklijk Besluit van 22 februari 1984.
- (15) De niet-verblijfhouders zijn personen die niet in België wonen. Zij worden evenwel belast op inkomsten die zij in België verkregen hebben. Indien zij in België beschermde onroerende goederen bezitten, kunnen zij dus ook van de aftrek genieten.
- (16) Overeenkomstig het Koninklijk Besluit van 14 oktober 1985
- (17) De belastingplichtige die de toepassing van de voormelde aftrek voor het aanslagjaar 1986 vraagt (dus voor werken betaald in 1985) en nog niet beschikt over de erkenning inzake de toegankelijkheid voor het publiek, dient deze omstandigheid in een bij zijn aangifte gevoegde brief uiteen te zetten. Hij moet de beslissing (of gewaarmerkte copie) van de Minister van Financiën ten spoedigste aan de betrokken taxatiedienst toesturen.
Voor de belasting van een niet-verblijfhouder geldt dezelfde regeling.
- (18) Ministerieel Besluit van 28 november 1985 (B.S. : 30.11.85)

Hoofdstuk II

Bijkomende fiscale aftrek voor hypothecaire leningen ⁽¹⁾ en renovatie- en restauratiewerken aan het verlaagd BTW-tarief van 6 %

Tot nog toe kon men de intresten van de zogenaamde hypothecaire leningen, aangegaan om onroerende of roerende inkomsten te verkrijgen of te behouden, van zijn belastbaar inkomen aftrekken, doch was deze aftrek beperkt tot het bedrag van het netto-inkomen van onroerende en roerende inkomsten die in aanmerking komen voor de vaststelling van het belastbare inkomen (2).

Deze regeling was niet zo aantrekkelijk voor restauratie van gebouwen die in slechte staat verkeerden.

Inderdaad, het kadastraal inkomen van deze te restaureren woningen is wegens de slechte staat erg laag, terwijl de leningslast voor de restauratiewerken tamelijk hoog is. Tot bij de herschatting van de vernieuwde woning kon slechts een klein gedeelte van de intrestlast voor fiscale aftrek in aanmerking komen.

In bepaalde gevallen zijn er thans bijkomende aftrekmogelijkheden voorzien.

Samen met de daling van de rentevoeten en van de inflatie maakt deze bijkomende aftrekmogelijkheid de financiële inspanning voor de restauratie van de eigen woning bijzonder aantrekkelijk.

De dienstverrichtingen (werken) die voor deze bijkomende aftrek in aanmerking komen, zijn daarenboven dezelfde waarvoor het verlaagde BTW-tarief van 6 % wordt toegepast. In het tweede luik van dit hoofdstuk worden deze werken nader toegelicht.

1. Regeling voor de bijkomende fiscale aftrek van intresten van leningen bij vernieuwbouw

A. Voorwaarden waaraan de gebouwen moeten voldoen :

- a) in België gelegen zijn ;
- b) bestemd zijn als woonhuis ;
- c) eigendom zijn van de belastingplichtige ;
- d) het enige woonhuis zijn dat in zijn bezit is ;
- e) het gebouw moet bij het afsluiten van de lening op zijn minst 20 jaar geleden in gebruik zijn genomen (niet noodzakelijk als woning).

B. Voorwaarden waaraan de werken moeten voldoen :

- a) de werken moeten de volledige of gedeeltelijke vernieuwing van het woonhuis beogen (3 en 4) ;
- b) de kostprijs van de werken, BTW inbegrepen, moet minstens 800.000 fr. bedragen ;
- c) de werken moeten uitgevoerd worden door een geregistreerd aannemer.

C. Voorwaarden waaraan de lening moet voldoen :

- a) ze moet afgesloten zijn vanaf 1 mei 1986 ;
- b) ze moet een looptijd hebben van tenminste 10 jaar.

D. Welk bedrag mag afgetrokken worden ?

Het zijn de werkelijk betaalde intresten voor de leningen die zowel voor de reeds bestaande als voor de bijkomende aftrek worden in aanmerking genomen.

Voor de bijkomende aftrek gelden volgende voorwaarden :

- a) de bijkomende aftrek van de intresten mag alleen betrekking hebben op het gedeelte van de lening dat besteed wordt aan de vernieuwing van het woonhuis (bv. wanneer een deel van het

bedrag van de lening voor de aankoop van een TV of wasmachine wordt besteed, telt het gedeelte van de intrestlast voor deze aankopen niet mee);

- b) de bijkomende aftrek is in principe beperkt tot de eerste schijf van de lening van 1.000.000 fr ;
- c) dit bedrag wordt verhoogd indien de belastingplichtige kinderen ten laste heeft. De toestand op 1 januari van het jaar na het afsluiten van de lening bepaalt het bedrag van de verhoging : 5 % voor een belastingplichtige met één kind ten laste, 10 % met twee kinderen, 20 % met drie kinderen, 30 % met meer dan drie kinderen ten laste.

E. Berekening van de bijkomende fiscale aftrek :

- a) de normale aftrek van de intresten van leningen tot het bedrag van de netto-inkomsten van de onroerende goederen en het eventueel aangegeven roerend inkomen blijft volledig behouden ;
- b) de bijkomende aftrek wordt berekend als volgt :
het totale bedrag van de in aanmerking komende intrestlast wordt vermenigvuldigd met 80 % gedurende de eerste 5 jaren, met 70 % in het 6de jaar, met 60 % in het 7de, met 50 % in het 8ste, met 40 % in het 9de, met 30 % in het 10de, met 20 % in het 11de en tenslotte met 10 % in het 12de jaar.
Van het aldus bekomen bedrag wordt de gewone intrestaftrek (zie a) in mindering gebracht. (5)

2. Aard van de dienstverrichtingen die voor de bijkomende aftrek in aanmerking komen en waarvoor het verlaagd BTW-tarief van 6 % wordt toegepast

Tot voor kort waren de meeste overheidsmaatregelen die in ons land getroffen werden om de huisvesting of de werkgelegenheid in de bouwnijverheid te bevorderen, in het algemeen gericht op nieuwbouw en werkten ze de monumenten- en landschapszorg niet in de hand.

In 1982 besliste de regering de bouwnijverheid aan te moedigen door voor sommige werken de BTW te verlagen van 17 % naar 6 %. In 1984 werd deze maatregel selectief en tijdelijk verlengd. Bij Koninklijk Besluit wordt het BTW-tarief voor sommige werken aan woningen definitief op 6 % gebracht. Heel wat van deze werken zijn van toepassing op de restauratie en renovatie van monumenten.

Het Koninklijk Besluit (6) dat de inwerkingtreding van de bijkomende aftrek regelt en de dienstverrichtingen vaststelt die voor de bijkomende aftrek in aanmerking komen, bepaalt dat deze verrichtingen overeenkomen met de werken waarvoor het verlaagd BTW-tarief van 6 % wordt toegepast.

Dit verlaagd BTW-tarief van 6 % is niet van toepassing voor nieuwbouw (verschuldigd vanaf 1 augustus 1986). Het is dan ook een maatregel die de bouwnijverheid zal aanmoedigen zich voortaan meer toe te leggen op renovatie en restauratie. Anderzijds zullen personen die zich een woning willen aanschaffen, aangemoedigd worden een oude woning te kopen en te restaureren. De werken hiervoor zijn reeds alleen door het verschil van BTW, 11 % goedkoper. De werken komen daarenboven het cultureel patrimonium en het stads- en dorpsherstel ten goede.

A. Lijst der werken waarvoor het verlaagd BTW-tarief wordt toegepast (7) :

- a) de handelingen moeten de omvorming, renovatie, rehabilitatie, verbetering, herstelling of het onderhoud, met uitsluiting van de reiniging, geheel of ten dele, van een woning tot voorwerp hebben ;
- b) de handelingen moeten betrekking hebben op een woning die, na de uitvoering ervan, hetzij uitsluitend, hetzij hoofdzakelijk, als privé-woning wordt gebruikt ;
- c) de handelingen moeten worden verricht aan een woning waarvan de eerste ingebruikneming tenminste twintig jaar voorafgaat aan het eerste tijdstip van verschuldigdheid van de BTW dat zich voordoet overeenkomstig artikel 22 van het Wetboek ;
- d) de handelingen moeten worden verstrekt en gefactureerd aan een eindverbruiker door een persoon die, op het tijdstip van het sluiten van het aannemingscontract, geregistreerd is als zelfstandig aannemer overeenkomstig artikel 299bis van het Wetboek der Inkomstenbelastingen;

1 kasteel van Ooidonk te Bachte-Maria-Lerne, een voor het publiek opengesteld domein.

- e) de door de dienstverrichter uitgereikte factuur en het dubbel dat hij bewaart, moeten, op basis van een duidelijk en nauwkeurig attest van de afnemer, melding maken van het voorhanden zijn van de elementen die de toepassing van het verlaagd tarief rechtvaardigen ; behalve in geval van samenspanning tussen de partijen of klaarblijkelijk niet naleven van onderhavige bepaling, ontlast het attest van de afnemer de dienstverrichter van de aansprakelijkheid betreffende de vaststelling van het tarief.

B. Toelichting bij deze lijst van werken :

Deze opsomming van werken wordt zeer uitvoerig toegelicht in een ministeriële aanschrijving (8). Voor de restauratie en renovatie van monumenten zijn volgende interpretaties uit deze aanschrijving van belang.

a) Volgende werken worden uitgesloten :

- het studiewerk en toezicht (het werk van ingenieurs, architecten en landmeters) ;
- de diensten van makelaars en lasthebbers bij verkoop, verhuur en beheer ;
- de financieringshuur (leasing) ;
- de werken aan de grond die het gebouw omgeeft bv. tuinaanleg, afsluitingen, zwembaden, golfbanen, tennisvelden, vijvers, fontein en zo meer.

b) Volgende werken worden aanvaard :

- het bouwen, verbouwen, afwerken, inrichten, herstellen, onderhouden en reinigen.
Alhoewel de wetgever bepaalt dat de reiniging van een gebouw wordt uitgesloten, dient dit toch te worden genuanceerd. Het huishoudelijk onderhoud dat de netheid tot doel heeft (schoonmaken, boenen, wassen van ruiten, stofzuigen ...) wordt uitgesloten, maar reiniging die verder gaat en die tot doel heeft de woning in goede staat te brengen of te behouden, wordt wel aanvaard. Dit zijn reinigingen zoals bv. binnen- en buitenschilderwerken, behangen, afkrabben en vernissen van parketvloer, onderhoudswerken aan liften en centrale verwarming, schoorstenen reinigen, ontstoppen van rioleringen en leidingen, verwijderen van aanslag op gevels door zandstralen (verboden voor monumenten !) of op een andere wijze ;

- het geheel of gedeeltelijk afbreken ;

- prestaties die er in bestaan een roerend goed te bewaren en meteen op zodanige wijze aan te brengen dat het goed onroerend wordt.

Dit kan enkel als het geleverd en geplaatst wordt door de aannemer (bv. wanneer iemand een boiler koopt, betaalt hij 17 % BTW, wanneer die boiler bij renovatiewerken geleverd en geplaatst wordt door de aannemer is de BTW 6 %).

Op deze wijze zijn volgens de bepalingen van dit hoofdstuk aftrekbaar en onder 6 % BTW geplaatst : verwarming, airconditioning, sanitair, elektrische installatie, alarm tegen brand en diefstal, huistelefoon, keuken, wand- en vloerbekleding en zo meer.

- Het doel van de werken moet zijn : omvorming, renovatie, rehabilitatie, verbetering, herstelling of onderhoud van een woning. De omvorming kan zowel slaan op de binnen- als op de buitenkant of op de vergroting. Reconstructie van vernielde delen vallen eveneens onder deze regeling ;

- Het moet gaan om privé-woningen. De voorwaarde van de aanpassing van het gebouw aan zijn bestemming van privé-woning, moet op zijn minst voldaan zijn na de uitvoering van de werken, maar het is niet vereist dat het gebouw reeds aan deze bestemming was aangepast vóór deze uitvoeringen (een kantoor kan dus omgebouwd worden in een appartementsgebouw).

Deze interpretatie is van groot belang voor monumenten die een nieuwe bestemming krijgen als privé-woning ;

- In geval van gemengde bestemming (woning-kleinhandel) is de regel van toepassing op het geheel der werken als de woning de hoofdbestemming is en de werken aan het hele gebouw moeten uitgevoerd worden. Indien de bestemming als woning bijkomstig is in het geheel, is de regeling alleen van toepassing op de werken voor het gedeelte dat als woning gebruikt wordt (er moet dan wel een opsplitsing gemaakt worden) ;

- Voor appartementsgebouwen moet appartement per appartement worden geoordeeld. De werken aan gemeenschappelijke delen worden verdeeld in functie van het aandeel van alle eigenaars ;

- Voor verhuurde woningen is de regeling ook van toepassing, zowel als de werken uitgevoerd worden door de eigenaar als door de huurder ;

- Onder eindverbruiker moet worden verstaan de eigenaar (of hij al dan niet verhuurt), de huurder, vruchtgebruiker of wie ook het genot heeft van de woning en opdracht geeft voor de werken (hotelexploitanten en hotelinrichtingen zijn dus uitgesloten).

Voetnoten

- (1) art. 13 van de wet van 4 augustus 1986 houdende fiscale bepalingen (B.S. : 20.08.86)
  - (2) art. 71 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen (zie bijlage IX)
  - (3) Zie deel I, hoofdstuk II 2B, Toelichting bij de lijst der werken, punt b
  - (4) Deze fiscale aftrek kan pas toegepast worden nadat bij Koninklijk Besluit de dienstverrichtingen (bedoeld wordt de werkzaamheden voor de volledige of gedeeltelijke vernieuwing van het betrokken woonhuis) vastgesteld werden.
  - (5) In de normale aftrek is de mogelijkheid om uitgaven voor thermische isolatie van het woonhuis af te trekken met ingang van het aanslagjaar 1986 opgeheven (art. 9 wet 27.12.1984).
  - (6) Koninklijk Besluit van 5 januari 1987 (B.S. : 17.01.87) houdende aanvulling van het Koninklijk Besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelasting met bepalingen voor de vaststelling van de aard van de dienstverrichtingen betreffende vernieuwingswerken
  - (7) Koninklijk Besluit van 18 juli 1986 tot wijziging van het Koninklijk Besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de BTW en tot indeling van de goederen en diensten bij die tarieven (B.S. : 24.07.86)
  - (8) Aanschrijving nr. 6 van 22 augustus 1986. De Ministeriële aanschrijvingen i.v.m. BTW-aangelegenheden worden gepubliceerd in de „BTW-Revue”. Dit aanschrijven is nog niet gepubliceerd.
-

Hoofdstuk III

Fiscale aftrek van de bezoldiging van huis- en tuinpersoneel ⁽¹⁾

Sinds augustus 1986 zijn enkele fiscale maatregelen ingevoerd ter bevordering van de werkgelegenheid die ook de monumenten- en landschapszorg in de hand kunnen werken, onder andere de fiscale aftrek van de bezoldiging van huispersoneel.

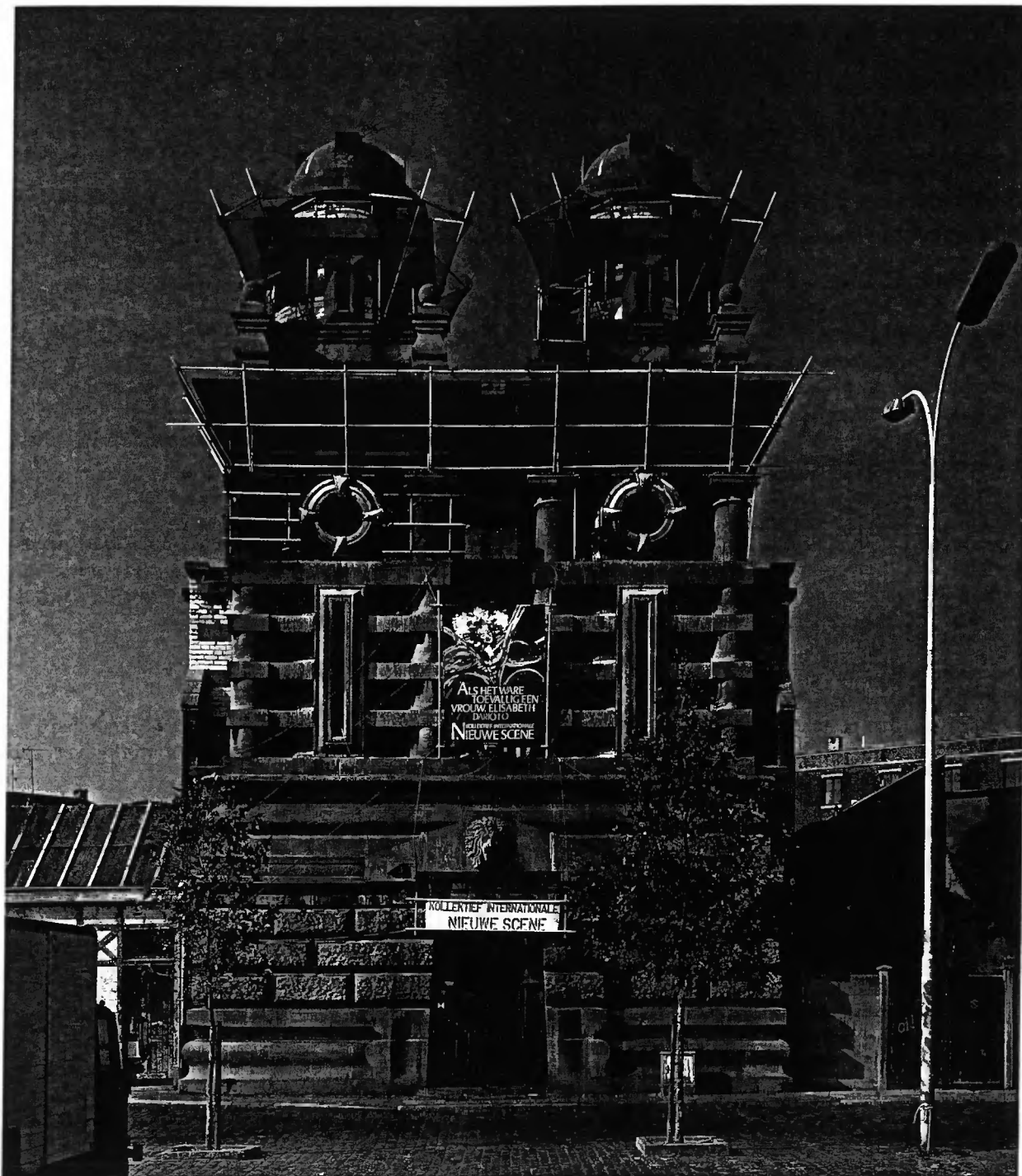
Het is een algemeen erkend beginsel dat door regelmatig onderhoud van een monument, park of landschap, dure restauraties voorkomen worden. Hoger werd reeds aangeduid op welke wijze sommige onderhoudswerken fiscaal aftrekbaar zijn. Sinds augustus 1986 is een maatregel ingevoerd ter bevordering van de werkgelegenheid voor het huispersoneel. Deze maatregel laat toe de bezoldiging van huispersoneel gedeeltelijk af te trekken van het belastbaar inkomen. Dit huispersoneel kan belast worden met het onderhoud van beschermde monumenten, landschappen en roerend cultureel patri-monium.

Voor grotere gehelen zoals kastelen en parken kan de aanstelling van een permanent onderhoudspersoneelslid voor het gebouw, tuin of park van zeer groot belang zijn. Vooral voor het onderhoud van parken is er sinds lang door de kasteel-eigenaars aangedrongen op fiscale maatregelen voor de aanstelling van onderhoudspersoneel.

Deze aftrek is thans voorzien onder volgende voorwaarden :

1. Voorwaarden gesteld aan de belastingplichtige (bv. eigenaar van een monument, park of landschap) :
  - a) de belastingplichtige moet zich bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid als werkgever van huispersoneel laten inschrijven ;
  - b) deze inschrijving moet de eerste zijn in die hoedanigheid sinds 1 januari 1980 ;
  - c) voor de belastingplichtige die op 1 juli 1986 reeds één of meer huisbedienden tewerkstelde en dit gedurende tenminste één jaar geldt vorige voorwaarde niet ;
  - d) de belastingplichtige blijft van de aftrek genieten wanneer hij een nieuwe huisbediende die voldoet aan de voorwaarden, in dienst neemt binnen drie maanden nadat de arbeidsovereenkomst van een vorige is beëindigd.
2. Voorwaarden gesteld aan de huisbediende :
  - a) de huisbediende moet bij zijn indienstneming ofwel tenminste zes maanden uitkeringsgerechtigde, volledige werkloze zijn, ofwel het voordeel genieten van een belissing tot toekenning van het bestaansminimum ;
  - b) de vorige verplichting vervalt wanneer de huisbediende op 1 juli 1986 sedert tenminste één jaar in dienst was bij de belastingplichtige, die van de aftrekmogelijkheid gebruik wenst te maken ;
  - c) de bezoldiging van de huisbediende moet aan het stelsel van de sociale zekerheid onderworpen zijn. Een inwonende dienstbode die één meester dient is altijd onderworpen aan de sociale zekerheid. Uitwonende dienstboden zijn slechts onderworpen aan de sociale zekerheid als zij minstens 4 uur per dag bij dezelfde werkgever werken en als zij per week minstens 24 uren presteren.
3. Bedrag van de aftrek :
  - a) in het aftrekbaar bedrag van de bezoldiging zijn de bijdragen begrepen verschuldigd krachtens de wetgeving inzake sociale zekerheid ;
  - b) de bezoldiging moet, sociale bijdragen inbegrepen, tenminste 100.000 fr. per belastbaar tijdperk bedragen en onderworpen zijn aan het stelsel van de sociale zekerheid ;
  - c) het aftrekbaar bedrag mag slechts betrekking hebben op de bezoldiging van één enkele huisbediende ;
  - d) de aftrek is, voor ieder belastbaar tijdperk, beperkt tot een bepaald percentage van de eerste schijf van 400.000 fr. van de bezoldigingen ;

Het Zuidpershuis te Antwerpen. De vzw Zuidpershuis stelt zich de restauratie en de revalorisatie van dit gebouw tot doel.

- c) het percentage bedraagt 60 % wanneer de gezamenlijke netto-inkomsten, vóór de aftrek van de verschillende lasten, van de belastingplichtige niet hoger zijn dan 1.500.000 fr. Het bedraagt 50 % wanneer zijn netto-inkomsten hoger zijn dan 1.600.000 fr. en niet meer dan 3.000.000 fr. en 40 % als zijn netto-inkomsten hoger zijn dan 3.100.000 fr (2).

De fiscale wetgeving spreekt over „huispersoneel”, een begrip dat in de sociale wetgeving onbekend is. Het is evenwel uit de besprekingen van de wet in het parlement af te leiden dat hier de arbeidsovereenkomst voor dienstboden is bedoeld.

De arbeidsovereenkomst voor dienstboden valt onder de normale bepalingen van de arbeidswetgeving (3).

De arbeidsovereenkomst voor dienstboden is de arbeidsovereenkomst waarbij een werknemer, de dienstbode, zich verbindt tegen loon en onder gezag, leiding en toezicht van een werkgever, in hoofdzaak huishoudelijke handenarbeid te verrichten in verband met de huishouding van de werkgever of van zijn gezin.

Deze activiteit kan ook betrekking hebben op tuinen en parken.

Volgens het verslag van de Commissie van de Senaat (4) verklaart de Minister van Financiën namelijk dat een tuinier onder de bedoelde categorie (huispersoneel) kan vallen.

Voor de toepassing van deze mededeling van de minister kan men zich best baseren op het algemeen rechtsbeginsel dat het bijkomstige de hoofdzaak volgt. Wanneer een huisbediende bijkomstig de werkzaamheden van tuinier vervult naast de hogervermelde handenarbeid zou zijn bezoldiging voor fiscale aftrek in aanmerking kunnen komen.

Het fiscaal gunstregime is niet van toepassing op personeel met het statuut van arbeider of bediende, maar enkel op huispersoneel in de strikte zin van het woord. Een tuinier kan onder de categorie „huispersoneel” vallen. Een huisbewaarder van een appartementsgebouw is in beginsel geen huispersoneel tenzij hij is aangesteld door een welbepaald fysisch persoon.

Ingeval de toepassing van deze fiscale tegemoetkoming leidt tot de aanwerving van huispersoneel, wordt aan de werkgever vrijstelling verleend van de patronale bijdragen voor de sociale zekerheid.

Deze vermindering bedraagt 22,92 % van de R.S.Z.-werkgeversbijdrage.

De vrijstelling geldt niet voor de bijdragen voor jaarlijkse vakantie en de vrijstelling ontheft de werkgever niet van de verplichting een arbeidsongevallenverzekering af te sluiten (5).

Voetnoten

- (1) - Wet van 4 augustus 1986 houdende fiscale bepalingen (B.S. : 20.08.86, art. 13) (zie bijlage VIII)
- Het Koninklijk Besluit van 15 december 1986 (B.S. : 23.12.86) bepaalt dat deze regeling van toepassing is met ingang van het aanslagjaar 1988 (dus voor de inkomsten vanaf 1 januari 1987).
- (2) De overgang van het aftrekpercentage van 60 % naar dat van 50 % en van 50 % naar dat van 40 % gebeurt door een vermindering van de hogere percentages die gelijk is aan ééntienduizendste van het gedeelte van dezelfde gezamenlijke inkomsten dat onderscheidelijk 1.500.000 fr. of 3.000.000 fr. overtreft. De vermindering van een hoger naar een lager percentage wordt berekend als volgt : het hoger percentage wordt verminderd met eenmaal het saldo boven het grensbedrag gedeeld door 10.000. Voorbeeld voor een inkomen van 1.550.000 fr. is de aftrek :
$$60 - \frac{1 \times 50.000}{10.000} = 55 \%$$
- (3) art. 108 en volgende van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (B.S. : 22.08.78)
- (4) Verslag van de Commissie van de Senaat (310-1985-86 N2/10 blz. 85)
- (5) Koninklijk Besluit nr. 483 van 22 december 1986 tot vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen van de werkgevers bij de indienstneming van dienstboden (B.S. : 15.01.87)
-

Hoofdstuk IV

De fiscaal vriendelijke eigendomsstructuur voor monumenten en landschappen

In de praktijk blijkt dat een monument of een landschap het best in stand gehouden wordt, wanneer het door zijn eigenaar bewoond of feitelijk beheerd wordt. In dit geval kunnen overigens een aantal van de hogervermelde fiscale tegemoetkomingen aangewend worden.

Voor sommige, grotere gehelen, die aan hun eigenaar weinig of onvoldoende financiële inkomsten bezorgen, dient uitgekeken te worden naar een andere eigendomsstructuur. Deze structuur moet het mogelijk maken :

1. de fiscale druk te verlichten ;
  2. te voorkomen dat door het betalen van de erfenisrechten (die tot 80 % van de waarde kunnen oplopen) het eigendom versnipperd wordt ;
  3. sponsoring voor het onderhoud fiscaal aftrekbaar te stellen.
- Aangezien deze drie maatregelen een belangrijke tegemoetkoming vanwege de gemeenschap betekenen, is het redelijk dat hier tegenover een aantal waarborgen worden gesteld zoals :
- de goederen dienen op een aan hun aard aangepaste wijze voor het publiek toegankelijk te zijn.
  - het beheer zou geen aanleiding mogen geven tot financieel voordeel voor particulieren. Dit beheer mag zich in werkelijkheid niet bezighouden met verrichtingen van winstgevende aard.
  - de inkomsten dienen in beginsel besteed te worden aan de instandhouding en de valorisering van de goederen.
  - deze goederen mogen in beginsel niet meer verkocht worden.

Een aan deze voorwaarden aangepast patrimoniumvennootschap eventueel in combinatie met één of meer verenigingen zonder winstoogmerk, kunnen aan de hogervermelde doelstellingen voldoen.

1. De patrimoniumvennootschap

De bedoelde patrimoniumvennootschap is een vennootschap (N.V. of B.V.B.A.) die geen handelsdoel-einden, maar de vrijwaring en het beheer van goederen nastreeft.

Een patrimoniumvennootschap, onder de vorm van N.V. of B.V.B.A., wordt opgericht met tussenkomst van een notaris en bij een inbreng in natura met tussenkomst van een bedrijfsrevisor.

Wanneer een eigendom ingebracht wordt in het bezit van een patrimoniumvennootschap, moet niet het gebruikelijke registratierecht van 12,5 % betaald worden (1), maar slechts 0,5 % (2).

De inbreng wordt dan uitsluitend vergoed in aandelen. De inbreng van goederen in natura vereist een evaluatie door een bedrijfsrevisor.

De notariskosten bedragen eveneens ongeveer 0,5 %.

De kosten voor het financieel plan, de beschrijving en de waardering van de goederen, opgemaakt met tussenkomst van een bedrijfsrevisor, nodig om de leefbaarheid van de patrimoniumvennootschap aan te tonen, kan geraamd worden op ongeveer 50.000 fr., de kosten voor de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad op ongeveer 15.000 fr., een schattingsverslag van een landmeter op een gelijkaardig bedrag. De oprichting van de vennootschap en de inbreng van goederen kosten een kleine 1,5 % van de waarde van de ingebrachte goederen.

Deze kosten zijn veel lager dan het registratierecht en de notariskosten ingeval van verkoop van onroerende goederen en tevens veel lager dan de schenkings- en erfenisrechten die zeer hoog kunnen oplopen (tot 80 % van de waarde).

Indien een onroerend goed deels wordt vergoed in aandelen en deels door een overname van schulden, wordt een registratierecht van 12,5 % aangerekend in de mate dat de vergoeding niet gebeurt in aandelen. Het is dus verkieslijk om eerst de schulden af te lossen en hypotheeken te lichten.

2. Welke belastingen betaalt een patrimoniumvennootschap ?

Voor de vaststelling van de belastingen die een patrimoniumvennootschap moet betalen, kan verwezen worden naar het antwoord van de Minister van Financiën op de vraag (3) van Senator A. Dalem van 4 februari 1985 namelijk „of er burgerlijke handelsvennootschappen zijn die niet zouden onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting”. Het antwoord van de Minister luidde als volgt :

„Vooreerst wens ik eraan te herinneren dat, om aan de vennootschapsbelasting te worden onderworpen, alle vennootschappen, verenigingen enz..., gelijktijdig aan volgende drie voorwaarden moeten voldoen :

1. rechtspersoonlijkheid bezitten ;
2. in België hun maatschappelijke zetel, hun voornaamste inrichting of hun zetel van bestuur of beheer hebben ;
3. zich met een exploitatie of met verrichtingen van winstgevende aard bezighouden (4).

De eerste voorwaarde wordt in rechte, de tweede en de derde in feite beoordeeld.

Indien, zoals wordt verondersteld, de door het geachte lid bedoelde burgerlijke vennootschappen effectief aan de eerste twee voormelde voorwaarden voldoen, zal het antwoord op de vraag of dergelijke vennootschappen al dan niet aan de vennootschapsbelasting moeten worden onderworpen, derhalve afhangen van de werkzaamheid en de verrichtingen waarmee ze zich bezighouden, met andere woorden, van de feitelijke omstandigheden van elk geval, die door de taxatieambtenaar moeten worden onderzocht.

Ik meen er in dat opzicht te moeten aan toevoegen dat :

- de werkelijke aard van een vennootschap niet afhangt van de vorm waarin ze is opgericht, maar van het voorwerp van haar werkzaamheid, zoals dat blijkt uit het contract waaruit ze is ontstaan ;
- wanneer het onderzoek van de statuten van een vennootschap naar Belgisch recht uitwijst dat ze niet met het oog op een winstgevende beroepswerkzaamheid („nijverheids-, handels- of landbouwbedrijf” of „winstgevende bezigheid”) is opgericht, en wanneer blijkt dat ze zich in werkelijkheid niet bezighoudt met verrichtingen van winstgevende aard, die vennootschap niet aan de vennootschapsbelasting is onderworpen maar aan de rechtspersonenbelasting op grond van artikel 136, 1°, van het hierboven bedoelde Wetboek (5).

Volgens een vaste rechtspraak (6) worden, meer in het bijzonder, burgerlijk immobiliënvennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, in beginsel steeds aan de vennootschapsbelasting onderworpen”.

De in het antwoord bedoelde rechtspersonenbelasting op het inkomen van onroerend vermogen van een Belgische vennootschap of rechtspersoon is :

a) onroerende voorheffing :

berekend op het kadastraal inkomen en normaal verschuldigd door de eigenaar (7). Indien het onroerend goed bezwaard is met een erfpacht, valt de onroerende voorheffing ten laste van de erfpachter. Het bedrag van de onroerende voorheffing schommelt tussen 15 % en 30 % van het kadastraal inkomen (afhankelijk van de provinciale en gemeentelijke opcentiemen). Vrijstelling van onroerende voorheffing wordt verleend aan goederen zonder winsttoegmerk bestemd voor openbare erediensten, onderwijs, hospitalen, godshuizen, klinieken, dispensaria, vakantiehuisen voor kinderen en gepensioneerden en andere soortgelijke weldadigheidsinstellingen (8).

Op voorwaarde van wederkerigheid worden de onroerende goederen die een vreemde staat aanwendt tot huisvesting van culturele instellingen die zich met geen verrichtingen van winstgevende aard bezighouden, eveneens vrijgesteld van de onroerende voorheffing.

De inkomsten van deze onroerende goederen zijn daarenboven vrijgesteld van de belasting van de niet-verblijfhouders (9).

b) aanslag op Belgische inkomsten van onroerende goederen :

- Indien het onroerend goed verhuurd is, dient men op deze inkomsten in principe eveneens een jaarlijkse belasting te betalen die als volgt wordt berekend. Men telt de totale huur en huurvoordelen samen. Hiervan trekt men 40 % af (slechts 10 % indien het om een onbebouwd onroerend goed gaat).

Het bedrag van dit percentage van 40 % is beperkt tot een bedrag (vanaf 1987) dat als volgt wordt berekend : $2,5 \times \text{kadastraal inkomen} \times \frac{2}{3}$

Dit is een forfaitaire som voor de gemaakte kosten. Van het verschil trekt men eveneens het kadastraal inkomen af. Het bedrag dat men dan nog overhoudt is het belastbare inkomen, waarop men 20 % belasting betaalt.

- Deze belasting is niet verschuldigd wanneer de huurder een natuurlijk persoon is die het goed niet gebruikt voor het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid of een persoon, vennootschap, vereniging of groepering die het goed zonder winstoogmerk gebruikt voor een openbare erdienst, voor onderwijsdoeleinden of met een ander caritatief doelende (10).
- Ingeval van erfpacht bedraagt de belasting 20 % van de vergoedingen die men ontvangt.

De patrimoniumvennootschappen zijn niet onderworpen aan een vermogensbelasting, dit in tegenstelling tot de v.z.w.'s die wel onderworpen zijn aan een vermogensbelasting, die berekend is op het actief van de vereniging op 31 december van het betrokken jaar, met aftrek van de voorraden en voorwerpen bestemd voor dagelijks gebruik (11). De belasting bedraagt 0,17 % van de belastbare goederen (12 en 13).

Om deze redenen is een v.z.w. fiscaal gezien een minder interessante eigenaar van beschermd monumenten en landschappen. Een v.z.w. die een eigendom (bv. kasteel met park en landerijen) zou verwerven ter waarde van 50 miljoen zou jaarlijks naast de onroerende voorheffing nog volgende vermogensbelasting moeten betalen:

$$\frac{(50.000.000 \times 0,17)}{100} = 85.000 \text{ fr.}$$

Daarenboven moet voor het overdragen van een eigendom bij schenking of legaat aan een v.z.w. een belasting van 8,8 % op de waarde van de overgedragen onroerende goederen worden betaald (14).

Ingeval van schenking van het hogervermelde goed ter waarde van 50 miljoen zou op de schenking aan een v.z.w. $50.000.000 \text{ fr.} \times 8,8 \% = 4.400.000 \text{ fr.}$ moeten betaald worden aan fiscale rechten.

Een v.z.w. waarvan de activiteit hoofdzakelijk ligt binnen het domein van culturele activiteiten is niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting (15). Met verlies van het recht op aftrek van de voorbelasting zijn (binnen bepaalde grenzen) culturele diensten waaronder de v.z.w.'s vrijgesteld van de BTW (16).

Wanneer een vennootschap wel winstgevend activiteiten onderneemt, wordt de gewone vennootschapsbelasting geheven. Deze bedraagt thans in principe 43 % op de winst.

3. Combinatie van een patrimoniumvennootschap met één of meer verenigingen zonder winstoogmerk

A. Te verlenen waarborgen :

De oprichting van een patrimoniumvennootschap, volgens de suggesties vermeld in dit hoofdstuk, heeft zeker niet tot bedoeling een ontwijking van belastingen te organiseren. De bedoeling is wel voor de monumenten en landschappen een eigendomstructuur uit te werken die het behoud en de leefbaarheid van de monumenten en landschappen maximaal verzekert. De uitwerking van een fiscaal gunstige regeling speelt hierbij uiteraard een belangrijke rol.

Aangezien de fiscale tegemoetkomingen volgens de vooropgestelde formules zeer aanzienlijk kunnen zijn, ligt het voor de hand dat de betrokken patrimoniumvennootschap aan strenge voorwaarden moet voldoen en de statuten de nodige waarborgen moeten bieden zodat de fiscale tegemoetkomingen uitsluitend het betrokken monument of landschap ten goede komen.

Het Bestuur voor Monumenten en Landschappen is bereid met geïnteresseerden ontwerpstatuten voor te bereiden, aangepast aan de omstandigheden en rekening houdend met de aard van het monument en het landschap.

Als mogelijk te verlenen waarborgen zouden ondermeer volgende bepalingen in de statuten kunnen opgenomen worden :

- Het doel van de patrimoniumvennootschap moet zijn : te zorgen voor de conservatie en valorisering van het cultureel patrimonium waarvan ze eigenaar is.
- Ze mag zich niet met verrichtingen van financiële-commerciële aard bezighouden, zodat ze niet in falen kan gaan.
- De aandelen dienen op naam te worden uitgegeven.
- Het cultureel patrimonium mag niet verkocht worden of met een hypotheek worden belast.
- Indien om redenen van overmacht de goederen toch zouden moeten verkocht worden, moet de patrimoniumvennootschap aan de gemeenschap de tegenwaarde terugbetalen van de werken die aan haar eigendom met fiscaal aftrekbare giften werden uitgevoerd gedurende tien jaar die aan de verkoop voorafgaan.

- Een gedeelte van de aandelen zouden bij de oprichting kosteloos aan de Vlaamse Gemeenschap kunnen afgestaan worden.
- Het laten opnemen van een Commissaris vanwege de Gemeenschap in de Raad van Bestuur.

B. Samenwerking met een vereniging zonder winstoogmerk

De vennootschap kan samenwerken met een vereniging zonder winstoogmerk of er de goederen aan verhuren, zonodig voor een symbolisch bedrag.

De v.z.w. kan activiteiten ontwikkelen om de nodige fondsen te verzamelen om de goederen in stand te houden en te valoriseren. Hiervoor dient de v.z.w. geen belasting te betalen.

De betrokken v.z.w. kan de goederen op haar beurt onderverhuren (ook aan de vorige eigenaar die het eigendom heeft afgestaan).

De huurinkomsten die hiervoor betaald worden, zijn wel belastbaar. Men kan voor de huur evenwel aan de huurder de verplichting opleggen om volgens een meerjaren plan elk jaar op zijn kosten onderhoudswerken te laten uitvoeren.

Zonodig kan de huurder dit doen door fiscaal aftrekbare giften aan een erkende vereniging die dan de onderhoudswerken bekostigt. Hij kan dit ook doen door de aanstelling van huispersoneel waarvan de bezoldiging, zoals hogervermeld, aftrekbaar is.

Wanneer subsidies gevraagd worden, kan de patrimoniumvennootschap zelf in aanmerking komen voor een subsidie van 50 %.

De verdeelsleutel waarbij de eigenaar slechts 15 % dient te betalen kan wel toegepast worden als de patrimoniumvennootschap haar goederen in erfpacht geeft aan een v.z.w. die voldoet aan de volgende bepalingen (17) :

Art. 11

§ 1. De socio-culturele verenigingen of stichtingen, hierna genoemd de verenigingen, moeten om in aanmerking te komen voor de toepassing van dit artikel, beantwoorden aan de volgende criteria :

- a. zij moeten opgericht zijn in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of van een instelling van openbaar nut overeenkomstig de wet van 27 juni 1921.*
- b. de zetel van de verenigingen moet gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied of in Brussel-Hoofdstad. De interne werking en de externe betrekkingen geschieden in het Nederlands. Op de zetel moeten te allen tijde de gegevens in verband met werking, leden en financieel beheer voorhanden zijn. De verenigingen bepalen hun beleid en beheren hun financiën op zelfstandige wijze.*
- c. één van de statutaire doelstellingen van de verenigingen moet zijn de instandhouding en de valorisatie van de monumenten die hun eigendom zijn. Zij moeten deze monumenten voor het publiek toegankelijk maken in de mate van het mogelijke, op een wijze en onder voorwaarde die in overeenstemming zijn met hun socio-culturele bestemming. Het besluit van de Gemeenschapsminister waarbij voor elke vereniging de subsidies voor werken worden toegekend bepaalt deze voorwaarden.*
- d. de huurovereenkomsten betreffende deze goederen mogen geen bepalingen bevatten die strijdig zijn met de voorwaarden gesteld bij dit besluit of het besluit waarbij de subsidies voor werken worden toegekend. De ontvangen huurgelden moeten integraal worden besteed aan de instandhouding en de valorisatie van het goed zelf of eventueel andere beschermde monumenten die eigendom zijn van de vereniging. In dit laatste geval vermeldt het besluit van de Gemeenschapsminister waarbij de subsidies voor werken worden toegekend, uitdrukkelijk, dat deze bijzondere bestemming van de huurgelden wordt goedgekeurd.*
- e. de verenigingen mogen een beschermd monument dat hun eigendom is niet verkopen binnen een termijn van twintig jaar na de restauratie van dat goed, behalve indien daartoe bij besluit van de Gemeenschapsminister de toelating wordt verleend. Ingeval van verkoop moet de opbrengst besteed worden aan de aankoop of instandhouding van andere beschermde monumenten die in voormeld besluit worden aangewezen.*
- f. vanaf het ogenblik dat de verenigingen de bij §1,c. van dit artikel bepaalde doelstelling niet meer kunnen realiseren, wordt hun eigendom overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap, aan de provincie of de gemeente waar het goed gelegen is of aan een andere socio-culturele vereniging of stichting die aan de voorwaarden van dit artikel voldoet.*

§ 2. *Het toestaan van de subsidies wordt afhankelijk gesteld van een verbintenis vanwege de verenigingen, waarbij deze toestaan dat een ambtenaar aangeduid door de Gemeenschapsminister, de algemene vergaderingen en de raden van beheer, respectievelijk de vergaderingen van de beheerders bijwoont wanneer over het monument dat hun toebehoort of over daaraan uit te voeren werken wordt beslist.*

De verdeelsleutel voor de subsidies is in dit geval : de gemeenschap 55 %, de provincie 15 %, de gemeente 15 %, de eigenaar 15 %.

Wanneer een v.z.w. erfpachter is van een onroerend goed, dan behoort dit voor de duur van de erfpacht tot haar vermogen. Ze betaalt hiervoor dan een jaarlijkse vermogensbelasting van 0,17 % op de verkoopwaarde van het goed.

De inhoud van een erfpacht wordt vrij vastgesteld tussen eigenaar en erfpachter. Ze kan dus beperkt worden tot de te restaureren gedeelten (bv. gevels en daken) waarvan de verkoopwaarde meestal zeer gering is.

Ook na restauratie zal die nauwelijks toenemen. Op deze wijze zal ook de vermogensbelasting van 0,17 % laag blijven.

Over de geschatte verkoopwaarde wordt geoordeeld door de plaatselijke ontvanger van registratie en domeinen. Het is best deze te raadplegen vóór de erfpacht wordt afgesloten.

4. Combinatie van een patrimoniumvennootschap met fiscaal aftrekbare sponsoring

Aangezien de goederen ingebracht zijn in een patrimoniumvennootschap die tot doel heeft de waardevolle goederen te bewaren en te beheren, zonder zich bezig te houden met winstgevende verrichtingen, kan niemand geacht worden persoonlijk voordeel te halen uit giften die hij doet met het oog op het instandhouden van deze goederen. Dit geldt ook voor vroegere eigenaars of de huurders.

De giften kunnen fiscaal aftrekbaar gesteld worden wanneer ze geschonken worden aan erkende verenigingen (Deel I, hoofdstuk V). Voor zover zulks met de statuten en doelstellingen van deze v.z.w.'s overeenkomt, kunnen deze de giften aanwenden voor het onderhouden, instandhouden en valoriseren van waardevolle monumenten en landschappen, ook van die welke eigendom zijn van een patrimoniumvennootschap, mits die aan de hogervermelde voorwaarden voldoet.

Wanneer een patrimoniumvennootschap eigenaar is van een monument dat als woning wordt gebruikt, dan wordt voor de restauratie- en renovatiewerken het verlaagd BTW-tarief van 6 % aangerekend (Deel I, hoofdstuk II, 2).

Besluit

Door de oprichting van een patrimoniumvennootschap en de inbreng van goederen kan de aanrekening van erfenisrechten vermeden worden. Na verhuring aan een v.z.w. kan deze laatste belastingsvrije activiteiten organiseren om fondsen te verzamelen voor het onderhoud, instandhouding en valorisering. Ingeval van subsidiering kan de huur voor de v.z.w. de vorm aannemen van een erfpacht zodat een gunstige subsidieregeling kan toegepast worden.

Volgens de hogervermelde werkwijze worden de erfenisrechten vervangen door een eenmalige betaling van ongeveer 1,5 % van de waarde van de goederen.

Daarna is het mogelijk een regeling te treffen waarbij als belasting alleen nog de jaarlijkse onroerende voorheffing moet betaald worden.

De fondsen voor het onderhoud kunnen verzameld worden door activiteiten van een v.z.w. die hiervoor geen belastingen moet betalen. Giften bestemd om het onderhoud te bekostigen kunnen daarenboven eveneens fiscaal aftrekbaar zijn, door bemiddeling van een gepaste erkende vereniging (Deel I, hoofdstuk V).

Op deze wijze is een combineerbare reeks fiscale maatregelen tot stand gekomen die vergelijkbaar is met de fiscale situatie van de eigendommen van de Engelse National Trust. Deze is in het bezit van talloze monumenten die zij onderhoudt en openstelt voor het publiek, gebruikmakend van fiscale tegemoetkomingen.

Voetnoten

- (1) art. 44 van het Registratiewetboek
  - (2) art. 115 van het Registratiewetboek
  - (3) Vragen en antwoorden. Senaat, 5 maart 1985, nr. 21, blz. 964 en 965.
  - (4) art. 94, 1e lid van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
  - (5) zie nr. 94/18 van de Administratieve Commentaar van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
  - (6) zie nr. 94/17 van de Administratieve Commentaar van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
  - (7) art. 155 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
  - (8) art. 157 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
  - (9) art. 143 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
  - (10) bedoeld in art. 8 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen
  - (11) art. 150 van het Wetboek der Successierechten
  - (12) art. 152 van het Wetboek der Successierechten
  - (13) Vrijgesteld van deze vermogensbelasting zijn de verenigingen opgericht voor 1921, de Compensatiekassen voor Kindertoeslagen, onderlinge kassen voor kindertoeslagen en de erkende Pensioenkassen voor Zelfstandigen (art. 149 van het Wetboek der Successierechten). Wanneer zij eigenaar zijn van een beschermd monument of landschap dienen zij hiervoor geen vermogensbelasting te betalen.
  - (14) - art. 140 van het Registratiewetboek
- art. 59 van het Wetboek der Successierechten : De rechten van successie en overgang bij overlijden worden verlaagd 1. (...), 2. tot 8,8 % voor de legaten gedaan aan verenigingen zonder winstoogmerk.
  - (15) art. 94 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
  - (16) art. 44, § 2 van het BTW-Wetboek
  - (17) art. 11, Besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 (B.S. : 25.02.83)
-

Hoofdstuk V

De aftrekbare giften ⁽¹⁾

Een gift in geld die aan een erkende culturele instelling wordt gedaan, mag door de schenker van zijn gezamenlijke netto-inkomsten of van de belastbare basis in de vennootschapsbelasting van de schenker worden afgetrokken op voorwaarde dat :

1. de gift per jaar minstens 1.000 fr. en hoogstens 10.000.000 fr. bedraagt ;
2. het totale bedrag van de giften per jaar niet méér bedraagt dan 5 % van de gezamenlijke netto-inkomsten van de schenker ;
3. de begiftigde erkende instelling er een ontvangstbewijs voor aflevert.

De afschriften van de ontvangstbewijzen, die deze instellingen aan de Administratie der belastingen dienen toe te sturen, worden doorgezonden naar de taxatiedienst van het gebied waar de schenker zijn domicilie heeft.

Dit afschrift is het enige stuk dat deze dienst als bewijs van de verleende gift in aanmerking mag nemen.

De belastingvermindering is uiteraard afhankelijk van het inkomen. In een gemeente met een aanvullende gemeentebelasting van 7 % levert ⁽²⁾ een gift naargelang van het belastbaar netto-inkomen in 1987 de volgende belastingvermindering op. (Dit geldt uiteraard enkel voor de personenbelasting).

belastbaar netto-inkomen per jaar		belastingvermindering op een gift van 1.000 fr.
van 113.000	tot 206.500,-	258,-
206.500	258.000,-	297,-
258.000	310.000,-	383,-
310.000	413.000,-	425,-
413.000	516.500,-	458,-
516.500	775.000,-	485,-
775.000	1.034.000,-	502,-
1.034.000	1.550.000,-	555,-
1.550.000	2.067.000,-	608,-
2.067.000	3.101.000,-	666,-
3.101.000	4.134.000,-	730,-
4.134.000	14.550.000,-	762,-

Voor de vennootschapsbelasting is het voordeel in principe 430 fr. per gift van 1.000 fr.

Een gift moet echter een echte schenking zijn. De schenker mag er dus geen persoonlijk voordeel uit halen.

Op dit ogenblik zijn er twee verenigingen die zich specifiek met monumenten- en landschapszorg en het cultuurpatrimonium bezighouden en die erkend zijn om fiscale attesten voor culturele giften af te leveren ⁽³⁾ :

- de Vereniging voor de Bescherming van het Onroerend Cultureel Erfgoed van België (Postbus 288, 1040 Brussel, tel. 02/733.96.70 toestel 2128) ⁽⁴⁾.
- de Stichting Monumenten- en Landschapszorg v.z.w. (Nijverheidsstraat 23, 1040 Brussel, tel. 02/ 230.38.76 - rekeningnummer 426-3141111-35) ⁽⁵⁾.

De Stichting Monumenten- en Landschapszorg v.z.w., waarvan de statuten verschenen in het Belgisch Staatsblad van 23 juli 1982, is een vereniging die zich bezighoudt met de zorg voor cultureel en historisch waardevolle gebouwen en landschappen. Deze stichting stelt zich tot doel het roerend en onroerend cultureel erfgoed te beschermen.

Het begrip „beschermen” wordt ruim opgevat. Het betekent identificatie, studie, beveiliging, onderhoud, conservatie, restauratie en valorisatie van het monument, landschap of roerend cultureel patrimonium.

Minstens even belangrijk als deze bescherming is de integratie van het monument of landschap in het kader van de hedendaagse maatschappij.

De beste manier om daadwerkelijk te beschermen, is immers zorgen voor een aangepast gebruik.

Volgens haar statuten kan de Stichting Monumenten- en Landschapszorg v.z.w. eveneens haar medewerking verlenen aan elk gelijkaardig initiatief.

Met de ontvangen giften kan de Stichting allerlei activiteiten ontwikkelen die de monumenten- en landschapszorg en het roerend cultureel patrimonium ten goede komen.

Natuurlijk is er steeds overleg mogelijk met de schenkers over de uiteindelijke bestemming van hun giften.

Daarom besteedt de Stichting haar giften alleen aan werken aan culturele goederen wanneer die eigendom zijn van openbare besturen (gemeenten, kerkfabrieken, Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (O.C.M.W.), polders en wateringen, verenigingen van vrijzinnigen enz.), onderwijsinstellingen of privé-verenigingen of patrimoniumvennootschappen die onder meer de bescherming van cultuurbezit tot doel hebben. Voor monumenten en landschappen in privé-bezit die van groot belang zijn voor de gemeenschap, kan het verkieslijk zijn ze te onttrekken aan zuiver privé-bezit en ze over te dragen aan een vennootschap, die zich tot doel stelt ze voor de toekomst te bewaren en te valoriseren. In dit verband dient eveneens gewezen op het onlangs opgerichte Fonds voor het Bouwkundig Erfgoed van de Koning Boudewijnstichting dat een opvangstructuur wil zijn voor giften uit de bedrijfswereld.

Belangrijke opmerking

Wat nog dient vermeld te worden is het volgende :

Bij het afsluiten van de tekst van deze brochure was reeds een beslissing genomen door de Minister-raad om de mogelijkheden voor de fiscaal aftrekbare giften te verruimen. Voortaan zal voor een privé-persoon het totale bedrag van de giften maximum 10 % van het gezamenlijk netto-inkomen mogen bedragen, maar mag het totale bedrag de 5 miljoen niet overschrijden. Voor vennootschappen zal eveneens de grens van 10 % gelden, maar is er geen maximum bedrag meer voorzien. In de praktijk blijken er zelden of nooit giften van particulieren geweest te zijn van meer dan 5 miljoen. Deze beslissing die nog bij wet moet worden goedgekeurd zal de mogelijkheden voor de fiscaal aftrekbare giften in belangrijke mate verruimen.

Voetnoten

- (1) - art. 71, §1, 4^od van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
- Koninklijk Besluit van 3 augustus 1983 (B.S. : 19.08.83) tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (zie bijlage IX)
- (2) Elke gemeente bepaalt haar eigen aanslagvoet voor de gemeentebelastingen.
7 % lijkt hierbij een gemiddelde te zijn.
- (3) - De Koning Boudewijnstichting met haar bijzonder ruim actieterrein, ontwikkelt eveneens een grote activiteit zowel voor de animatie rond, als de restauratie van beschermde monumenten.
De Koning Boudewijnstichting is erkend voor het afleveren van fiscale attesten voor culturele giften. Deze erkenning geldt uiteraard ook voor haar activiteiten voor de monumentenzorg.
- De Koninklijke Vereniging voor Natuur en Stedschoon die zich naast andere activiteiten ook reeds vele jaren inzet voor de monumenten en landschappen, is eveneens erkend voor het afleveren van fiscale attesten voor culturele giften.
- (4) B.S. : 18.09.85
- (5) B.S. : 17.04.87

Hoofdstuk VI

Fiscale maatregelen die het verval van monumenten en landschappen sanctioneren

De tot nog toe vermelde fiscale regelingen betreffen fiscale tegemoetkomingen. Het is echter ook mogelijk om door het opleggen van belastingen de verwaarlozing van monumenten fiscaal te sanctioneren.

Te vermelden zijn een aantal gemeentelijke belastingen op de onbewoonbaar verklaarde, ongezonde, onveilige, bouwvallige, alsmede de leegstaande en in vervallen toestand verkerende (al dan niet beschermde) woningen en gebouwen.

Deze maatregel spoort de burger aan, zij het onrechtstreeks, om zijn eigendom in goede staat te behouden, of te verkopen of over te dragen aan personen of instellingen die wel bereid zijn de goederen in goede staat te bewaren.

Deze maatregel kan uiteraard ook voor beschermde woningen en gebouwen goede diensten bewijzen. Het spreekt vanzelf dat alle dergelijke regelingen van gemeentelijke belastingen hier niet kunnen worden vermeld.

Een recent voorbeeld is het reglement van de stad Antwerpen (zie bijlage X). Het treedt in werking in het dienstjaar 1986. De belasting bedraagt 2.500 fr. per strekkende meter gevelbreedte, met een minimum van 15.000 fr. per jaar.

Dit reglement kan voor andere gemeenten eventueel een aansporing zijn om gelijkaardige maatregelen te nemen.

DEEL II
ONRECHTSTREEKSE
MAATREGELEN

Het Onze-Lieve-Vrouw-Rozenkrans-retabel in de St.-Bartholomeuskerk te Nieuwmunster werd onlangs gerestaureerd. De helft van de kosten werd door de lokale gemeenschap gefinancierd door middel van fiscaal aftrekbare giften.

Hoofdstuk I

Prijzen en subsidies toegekend aan geleerden, schrijvers en kunstenaars

De prijzen of subsidies voor studies, ontwerpen, kunstambachtelijke toepassingen en zo meer in verband met monumenten, landschappen, stads- of dorpsgezichten en roerend cultureel patrimonium, toegekend aan geleerden, schrijvers en kunstenaars, komen voor een belastingvrijstelling in aanmerking.

1. Prijzen en subsidies toegekend door erkende instellingen

Prijzen en subsidies toegekend door erkende instellingen zijn voor de begunstigde belastingvrij (1). Deze prijzen en subsidies moeten evenwel aan alle hierna volgende voorwaarden voldoen (2) :

- a) uitzonderlijke verdiensten belonen of uitzonderlijke inspanningen mogelijk maken op het stuk van het wetenschappelijk onderzoek, de kunsten of de letteren ;
- b) toegekend zijn in omstandigheden die aan de geleerden, aan de schrijvers en aan de kunstenaars ruime mogelijkheden bieden tot persoonlijk initiatief op het gebied van de voortzetting of de uitvoering van hun studies, opzoekingen, werken of kunstuitingen ;
- c) belangloos worden toegekend, derwijze dat iedere staat van afhankelijkheid van de genieter tegenover de schenker en elke compensatie ten voordele van deze laatste uitgesloten is ;
- d) noch rechtstreeks noch onrechtstreeks gefinancierd worden door Belgische of buitenlandse nijverheids-, handels- of landbouwondernemingen, die op één of andere wijze voordeel kunnen halen uit de beloonde of gesubsidieerde werken, opzoekingen, studies of kunstuitingen.

Werden erkend :

- de Staat, de provincies, de agglomeraties, de federaties van gemeenten en de gemeenten ;
- de Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap, de Cultuurraad voor de Franse cultuurgemeenschap en de Raad van de Duitse cultuurgemeenschap ;
- de koninklijke academiën ;
- de universiteiten ;
- het „National Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek” ;
- het „Instituut voor Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw” ;
- de „Geneeskundige Stichting Koningin Elisabeth” ;
- het „Francqui-Fonds” ;
- de „Universitaire stichting” ;
- „De Studerende Jeugd” ;
- de „Internationale Muziekwedstrijd Koningin Elisabeth” ;
- de „Nobelstichting” te Stockholm ;
- de „Stichting Artois/Baillet-Latour” te Leuven ;
- de „Fondation Alexandre et Gaston Tytgat” ;
- het „Institut européen de Recherche et d'Etudes supérieures en Management” ;
- de „Fondation rurale de Wallonie” ;
- de „Stichting Balzan-Prijs” te Milaan ;
- het „Belgisch werk tegen kanker” ;
- de Gemeenschappen en Gewesten (3).

De prijzen en subsidies die aan de hogervermelde voorwaarden voldoen en uitgekeerd worden door de vermelde erkende instellingen zijn voor de verkrijger volledig vrijgesteld van belasting, dit in tegenstelling met prijzen en subsidies toegekend door andere instellingen die slechts vrijgesteld zijn voor een schijf beneden de 100.000 fr.

2. Prijzen en subsidies toegekend door niet-erkende instellingen

De andere prijzen en gedurende twee jaar ontvangen subsidies toegekend door niet-erkende instanties zijn voor de begunstigde vrijgesteld van de inkomstenbelastingen voor de schijf beneden 100.000 fr. (4). De prijzen of subsidies worden gecatalogeerd onder de rubriek belastbare diverse inkomsten en worden slechts belast voor de schijf boven 100.000 fr., voor zover de begunstigde een geleerde, schrijver of kunstenaar is.

Wanneer deze subsidies gespreid worden over verschillende opeenvolgende jaren, is er vrijstelling voor een schijf beneden de 100.000 fr. voor elk van de eerste twee jaren, samen dus 200.000 fr.

Onder het begrip „jaar” dient hier verstaan te worden, twee tijdperken van twaalf achtereenvolgende maanden. Deze tijdperken moeten niet samenvallen met kalenderjaren. Wanneer ze niet samenvallen met kalenderjaren, wordt de vrijstelling van belastingen gespreid over drie aanslagjaren. De vrijstelling is altijd beperkt tot 100.000 fr. per aanslagjaar en de vrijgestelde som van de drie aanslagjaren voor een globale periode van 24 maanden is beperkt tot 200.000 fr.

Wie van de aftrek heeft genoten gedurende twee jaar kan dit voordeel later nooit meer invoeren.

Wie in één jaar verschillende subsidies krijgt, kan toch maar maximaal voor één schijf van 100.000 fr. van belastingvrijstelling genieten.

Voor wie tijdens de periode van twee jaar zijn militaire dienst verricht, wordt de tijd dat hij onder de wapens was, niet meegeteld voor het bepalen van de periode van twee jaar.

Reisbeurzen worden gelijkgesteld met prijzen (5) terwijl voor renten en pensioenen van geen enkele vermindering kan genoten worden.

Voetnoten

- (1) Het Koninklijk Besluit van 23 juli 1975 (B.S. : 30.07.75) bepaalt dat de Koning na overleg in de Ministerraad onder de voorwaarden die Hij bepaalt de prijzen en subsidies kan vrijstellen van belasting, voor zover ze zijn uitgereikt door instellingen die Hij erkent.
  - (2) Het Koninklijk Besluit van 3 februari 1976 (B.S. : 16.03.76) bepaalt de voorwaarden waaraan de prijzen en subsidies moeten voldoen.
  - (3) De Gemeenschappen en Gewesten zijn bij Koninklijk Besluit van 26 september 1985 (B.S. : 12.10.85) aan de lijst van erkende instellingen toegevoegd.
  - (4) art. 67, 2° van het Wetboek der Inkomstenbelastingen
  - (5) Senaat, Parlementaire handelingen, 11, 10 van 1962 blz. 1841
-

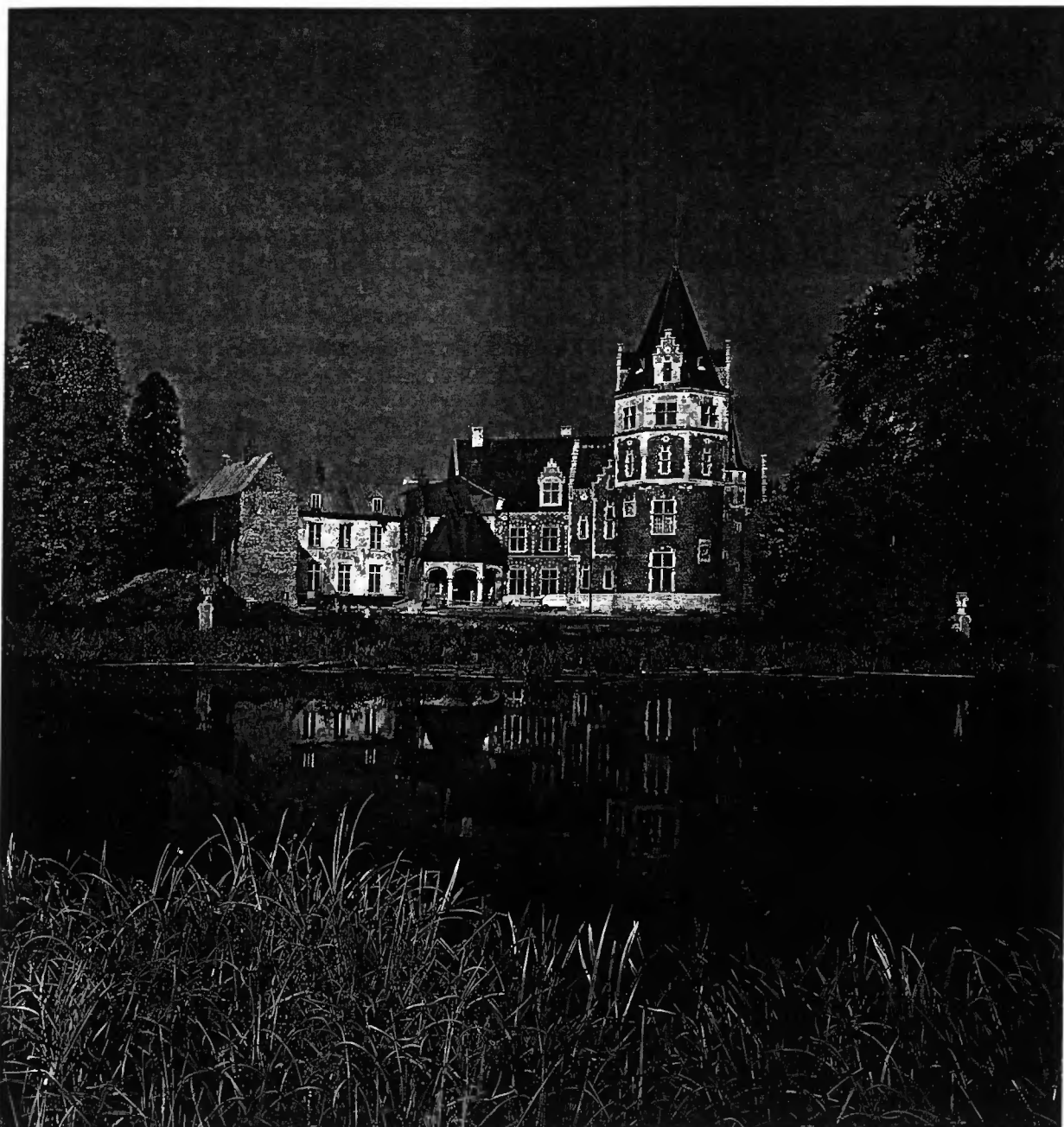
Hoofdstuk II

Fiscaal aftrekbare giften aan musea

Giften voor de musea van de staat, de gemeenschappen, de provincies, de agglomeratie Brussel, de gemeenten, de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn en de intercommunale Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn zijn aftrekbaar hetzij in geld hetzij in de vorm van kunstwerken (1)

1. De giften in geld moeten aan dezelfde voorwaarden als de hogervermelde giften aan erkende culturele verenigingen voldoen (minimum 1.000 fr.; maximum 10.000.000 fr. en maximum 5 % van het belastbaar netto-inkomen van de schenker).
In de sector van de monumenten en landschappen zou van deze maatregel gebruik kunnen gemaakt worden :
  - enerzijds om restauraties te sponsoren van monumenten, waarin een museum is gevestigd (bv. te Antwerpen het Maagdenhuis, het Rubenshuis, het Vleeshuis);
  - anderzijds om financiële middelen ter beschikking te stellen van de betrokken musea voor de aankoop van iconografisch materiaal betreffende monumenten en landschappen (tekeningen, foto's, maquettes, plannen, enz.), fragmenten of kunstbezit van deze monumenten.
2. a. De giften van personen onderworpen aan de personenbelasting (vennootschappen zijn dus uitgesloten) aan de musea in de vorm van kunstwerken waarvan de internationale faam door de Minister van Financiën (niet de Gemeenschapsminister van Cultuur) wordt erkend, op eensluidend advies van een technische commissie of een sectiecomité, volgens de aard van het kunstwerk (2) zijn fiscaal aftrekbaar voor dezelfde bedragen als de giften in geld.

b. De aftrek wordt aanvaard na akkoord van de Minister van Financiën op eensluidend advies van een commissie waarvan de Koning de opdracht, de bevoegdheid, de samenstelling en de werking bepaalt (3). Deze commissie dient de Minister van Financiën advies te verstrekken over de in aanmerking te nemen geldwaarde voor de geschonken kunstwerken. Ze bestaat uit elf leden, die benoemd worden door de Minister van Financiën. Zes van deze elf leden zijn ambtenaren van het Ministerie van Financiën, twee van de directe belastingen, twee van de BTW, registratie en domeinen, twee van de begroting en de controle op de uitgaven (telkens één van elke taalrol). De vijf andere leden zijn al dan niet ambtenaar die de twee Ministers van Onderwijs of één van de Gemeenschapsexecutieven (Vlaamse, Franse, Duitstalige) vertegenwoordigen. Het secretariaat wordt naar gelang van het geval waargenomen door de administratie van de directe belastingen of die van de BTW, registratie en domeinen. Een ambtenaar van één van deze administraties is belast met het voorzitterschap. De commissie steunt haar advies op de verklaringen van de eigenaar, erfgenamen, legatarissen, of begiftigden en op de onderzoeksresultaten en inlichtingen aangebracht of bevestigd door deskundigen. De commissie dient zich maximum binnen de zes maanden uit te spreken over de geldwaarde van de aangeboden kunstvoorwerpen. De betrokken belastingplichtige kan, vooraleer hij de schenking doet, van de Minister van Financiën de vereiste erkenning en aanvaarding verkrijgen.

c. - De (drie) technische commissies vermeld in punt 2.a. zijn respectievelijk bevoegd voor : oude kunst, moderne kunst en beeldhouwkunst.
- De (vier) sectiecomités zijn bevoegd voor :
  - 1ste sectie : oudheid : Egypte, Voor-Azië, Griekenland en Rome.
  - 2de sectie : kunstnijverheid (met inbegrip van wapens en wapenuitrustingen).
  - 3de sectie : algemene voorhistorie, 's lands folklore, de etnografie (met uitzondering van Belgisch-Congo) en het Verre-Oosten.
  - 4de sectie : de nationale voorgeschiedenis en het oude België tot het einde van de Frankische periode.

Het kasteel de Renesse te Malle. De restauratie hiervan zal verwezenlijkt worden door de vzw Domein de Renesse, die gebruik zal maken van de mogelijkheid te werken met fiscaal aftrekbare giften.

Aangezien, volgens de aard van het kunstwerk, één van de drie vermelde technische commissies of één van de vier sectiecomités een eensluidend advies moet verlenen aan de Minister van Financiën over het feit of de aangeboden kunstwerken al dan niet van internationale faam zijn, kan geacht worden dat de aangeboden kunstwerken dienen te behoren tot de soort van kunstvoorwerpen en verzamelingen waarmee deze technische commissies en sectiecomités zich bezighouden.

Wat de monumenten en landschappen betreft kunnen derhalve in aanmerking komen : allerhande iconografisch materiaal, zoals tekeningen, boeken, foto's, maquettes, plannen ; fragmenten van gebouwen en kunstbezit van monumenten en landschappen.

Voetnoten

- (1) Wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen (B.S. : 06.08.85) zie ook bladzijde 32 en 33.
  - (2) Zie bijlage XI en XII
  - (3) Het Koninklijk Besluit tot bepaling van de opdracht bevoegdheid en samenstelling van deze commissie en het besluit tot benoeming van de leden waren op 31 maart 1987 nog niet verschenen.
-

Hoofdstuk III

Afgifte van kunstwerken als betaalmiddel van erfenisrechten

De rechten ingevolge een nalatenschap (erfenisrechten) mogen geheel of gedeeltelijk, voldaan worden door afgifte van kunstwerken.

Deze mogelijkheid bestond reeds sinds 1985 (1) maar kon bij gebrek aan uitvoeringsbesluiten niet worden toegepast tot 3 februari 1987. Toen verscheen namelijk de zogenaamde wet Magritte (2) in het Staatsblad. Deze wet had tot bedoeling aan de erfgenamen van de weduwe Magritte de mogelijkheid te bieden de door hen verschuldigde erfenisrechten te betalen door afgifte van kunstwerken van Magritte. Op deze wijze zouden deze kunstwerken in België blijven. Alhoewel de erfgenamen van de weduwe Magritte inmiddels geweigerd hebben gebruik te maken van deze wet, die als het ware speciaal voor hen was gemaakt, is één van de blijvende gevolgen van deze wet dat de mogelijkheid tot afgifte van kunstwerken voor het betalen van erfenisrechten thans bestaat, voor de nalatenschappen die openvallen vanaf 1 januari 1986. Ieder erfgenaam, legataris of begiftigde kan verzoeken om uit hoofde van een nalatenschap van een rijksinwoner verschuldigde rechten geheel of gedeeltelijk te voldoen door de afgifte van kunstwerken, voor zover deze uitzonderlijke wijze van betaling wordt aanvaard door de Minister van Financiën, die hiervoor een eensluidend advies inwint inzonderheid over de in aanmerking te nemen geldwaarde, van de commissie waarvan de werking reeds werd toegelicht bij de giften in de vorm van kunstwerken aan musea (Deel II, hoofdstuk 2). Ook bij de betaling van de successierechten in de vorm van kunstwerken dient de Minister van Financiën na advies van de bevoegde technische commissie of sectiecomité, op dezelfde wijze als voor de giften aan musea, de internationale faam van de kunstwerken te erkennen.

Wanneer kunstwerken ter betaling worden aangeboden wordt de invordering van de rechten waarvan de betaling door middel van kunstwerken wordt aangeboden, geschorst tot het einde der twee maanden na de dag waarop het aanbod is geweigerd of na de dag van de slechts gedeeltelijke aanvaarding hetzij qua goederen, hetzij qua waarde. Er moet wegens schorsing slechts intrest betaald worden op de rechten die niet door de inbetalinggeving worden voldaan. Het bewijs dat de terbetaling aangeboden goederen voor de geheelheid in de nalatenschap aanwezig zijn of voor de geheelheid aan de overledene en/of aan zijn overlevende echtgenoot toebehoren, mag verleend worden door alle wettelijke middelen, met inbegrip van getuigenissen en vermoedens, maar met uitzondering van eed. Samen met de zogenaamde wet Magritte verschenen aanvullende regelingen in verband met de inbetalinggeving (3).

De belangrijkste zijn :

- Het in tweevoud opgemaakte verzoek moet *binnen de twee maanden* na het indienen van de aangifte van nalatenschap ter kennis worden gebracht van de ontvanger der registratie van het kantoor waar die aangifte ingediend is.
- In het verzoek moet voor ieder kunstwerk worden opgegeven :
  - de waarde ;
  - de overeenkomst of het feit op grond waarvan het kunstwerk tot de erfenis behoort ;
  - de verzekeringscontracten.
- Een afschrift van de verzekeringscontracten moet verstrekt worden aan de administratie van de BTW, registratie en domeinen.
- De waarde waarvoor de kunstwerken worden aangeboden mag niet hoger zijn dan het bedrag van de te betalen rechten.
- De beslissing van de Minister van Financiën waarbij de inbetalinggeving wordt aanvaard, vermeldt de instelling of het lichaam waaraan de ter betaling aanvaarde kunstwerken afgegeven moeten worden, alsook de plaats en de termijn van de afgifte.

Het is derhalve de Minister van Financiën (niet de Gemeenschapsminister van Cultuur) die bepaalt waar de kunstwerken uiteindelijk terecht komen. Hierbij zijn er geen wettelijke bepalingen vastgesteld die de vakkundige bewaring, de toegankelijkheid voor het publiek opleggen of waarborgen dat de kunstwerken in de cultuurgemeenschap van de erflater of erfgenamen blijven.

- Wanneer de waarde die werd in aanmerking genomen lager is dan de waarde vermeld in het verzoek kunnen de verzoekers hun aanbod terugbrengen tot de in aanmerking genomen waarde.
- Het risico van de kunstwerken blijft voor de indieners van het verzoek zolang zij de afgifte ervan niet gedaan hebben. Deze gebeurt op hun kosten.

Voetnoten

- (1) artikel 83/3 van het Wetboek der successierechten, ingevoegd bij de wet van 1 augustus 1985 (B.S. : 06.08.1985)
  - (2) Wet tot wijziging van artikel 18 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen (B.S. : 03.02.1987).
  - (3) Koninklijk Besluit van 20 januari 1987 betreffende de afgifte van kunstwerken ter betaling van de successierechten (B.S. : 03.02.1987).
-

Hoofdstuk IV

Gunstregimes inzake registratie en successie en vrijstelling van belasting voor aanplakking

1. Registratierechten

A. Schenkingen

De tarieven van de registratie van de schenking van onroerende goederen (dus ook toepasselijk voor roerend en onroerend cultureel patrimonium) worden verlaagd (1) :

- a) tot 6,6 % voor schenkingen aan de provincies, gemeenten en aan sommige gemeentelijke, provinciale en nationale instellingen ;
- b) tot 8,8 % aan een Belgische v.z.w., mutualiteitsverenigingen, beroepsverenigingen en internationale wetenschappelijke verenigingen ;
- c) tot 1,1 % wanneer de schenkingen geschieden ten voordele van een instantie vermeld onder punt b. en als de schenker zelf een instelling is van openbaar nut of een instelling vermeld onder punt b;
- d) de schenkingen aan de staat worden kosteloos geregistreerd (2).

B. Het „Klein Beschrijf”

In ons land staan meer dan 100.000 woningen leeg, vele andere zijn verwaarloosd. Hetzelfde geldt voor andere gebouwen die tot een woning zouden kunnen omgebouwd worden. Het betreft veelal oude gebouwen, waaronder er heel wat zijn met een grote architecturale en historische waarde en die mits renovatie zeer geschikt zijn om er een hedendaagse woning van te maken. Het kadastraal inkomen van deze onroerende goederen is ingevolge de verwaarlozing doorgaans vrij laag. Hierdoor is het in vele gevallen mogelijk ze aan te kopen met het verlaagd registratierecht van 6 % (3) in plaats van het gewone tarief van 12,5 %.

Hiervoor moet aan volgende voorwaarden voldaan worden (4) :

- a) de verkrijger of zijn/haar echtgeno(o)t(e) mogen niet reeds een tot woning bestemd onroerend goed bezitten, behalve wanneer dit verkregen werd uit de nalatenschap van bloedverwanten in opgaande lijn (een woning geërfd van de ouders of grootouders).
- b) het kadastraal inkomen van het betrokken onroerend goed samen met dat van de onroerende goederen waarvan de verkrijger of zijn/haar echtgeno(o)t(e) reeds eigenaar was, mag niet hoger zijn dan 30.000 fr. (verhoogd tot 34.000 fr. met 3 of 4 kinderen ten laste, tot 38.000 fr. met 5 of 6 en tot 42.000 fr. met meer dan 7 kinderen ten laste). Hierbij wordt geen rekening gehouden met het kadastraal inkomen van onroerende goederen verkregen uit de nalatenschap van bloedverwanten in opgaande lijn, voor zover het kadastraal inkomen hiervan niet hoger is dan 25 % van de hogervermelde bedragen.
- c) het gebouw moet dienen tot huisvesting van één gezin of één persoon en het moet als woning door de verkrijger, zijn/haar echtgeno(o)t(e) of kind, zelf binnen 5 jaar na de aankoop betrokken te worden en dit ononderbroken gedurende een periode van 3 jaar.

De mogelijkheid om een pand te verwerven met een zogenaamd „klein beschrijf” kan een aansporing zijn voor kandidaat-eigenaars om een vervallen maar architecturaal of historisch waardevol gebouw te kopen. Het op de registratierechten bespaarde bedrag kan dan uiteraard bijkomend besteed worden aan herstelwerken, waarvoor zoals vermeld in deel I, Hoofdstuk II, het verminderd BTW tarief en de bijkomende fiscale aftrek voor hypothecaire leningen, eveneens een belangrijke hulp kunnen bieden.

2. Successierechten

Ook de rechten van successie en van de overgang bij overlijden (erfenisrechten) kunnen verlaagd worden (kan ook van toepassing zijn voor roerend en onroerend cultureel patrimonium) :

- a) tot 6,6 % voor legaten aan provincies, gemeenten en aan sommige gemeentelijke, provinciale en nationale instellingen (5) ;
- b) tot 8,8 % voor legaten aan Belgische v.z.w.'s, mutualiteitsverenigingen, beroepsverenigingen en internationale wetenschappelijke verenigingen (6) ;
- c) legaten aan de staat en openbare instellingen van de staat zijn totaal vrijgesteld van successierechten (7).

3. Vrijstelling van belasting voor aanplakking

Op het aanplakken van plakbrieven wordt normaal een taks geheven.

Op deze belasting zijn ondermeer volgende uitzonderingen (8) :

- de plakbrieven ter aankondiging van openbare voordrachten of vergaderingen die worden belegd tot onderricht en waarvoor geen betaling vereist wordt.
- de plakbrieven houdende aankondigingen van feesten, vermakelijkheden of inzamelingen uitsluitend ingericht met een liefdadig en menslievend doel.

Beide „culturele” bepalingen kunnen uiteraard betrekking hebben op activiteiten rond het cultureel patrimonium.

Voetnoten

- (1) art. 140 van het Registratiewetboek
  - (2) art. 161 van het Registratiewetboek
  - (3) artikel 53 van het registratiewetboek
  - (4) Koninklijk Besluit van 2 december 1979 (B.S. : 25.12.79) en Koninklijk Besluit van 22 augustus 1980 (B.S. : 29.08.80)
  - (5) art. 59, 1° van het Wetboek van de Successierechten
  - (6) art. 59, 2° van het Wetboek van de Successierechten
  - (7) art. 55 van het Wetboek van de Successierechten
  - (8) art. 194, 6° en 8° van het Wetboek van de met het zegel gelijkgestelde taksen
-

Hoofdstuk V

Leveringen van „culturele goederen” en diensten tegen het verlaagd BTW-tarief van 6 %

Zoals reeds vermeld, wordt voor de restauratiewerken (1) een BTW-tarief van 6 % aangerckend. Dit tarief van 6 % geldt ook voor de levering van een aantal goederen en diensten die van groot belang zijn voor de culturele sector in het algemeen en de bevordering van het cultureel patrimonium in het bijzonder.

1. een eerste reeks betreft publicaties (2) :
  - a) boeken, brochures en dergelijk drukwerk, daaronder begrepen atlassen alsmede drukwerk dat voor reclamedoelinden wordt uitgegeven en drukwerk dat hoofdzakelijk bedoeld is voor het maken van reclame ;
  - b) gedrukte couranten en tijdschriften, ook indien geïllustreerd, daaronder begrepen die welke voor reclamedoelinden worden uitgegeven of die hoofdzakelijk bedoeld zijn voor het maken van reclame ;
  - c) prentenalbums, prentenboeken, tekenboeken en kleurboeken, gebrocheerd, gekartonneerd, ingenaaid of ingebonden, voor kinderen ;
  - d) geschreven of gedrukte muziek, ook indien geïllustreerd en ook indien ingebonden of ingenaaid ;
  - e) courantenpapier.
2. de originele kunstwerken, voorwerpen voor verzamelingen, antiquiteiten (3) :
  - a) schilderijen, schilderijen en tekeningen, geheel met de hand vervaardigd, met uitzondering van :
    - tekeningen voor industriële, commerciële of dergelijke doeleinden ;
    - met de hand versierde fabrikaten ;
    - geschilderd doek voor coulissen, voor achtergronden of voor dergelijk gebruik.
  - b) originele gravures, originele etsen en originele litho's ;
  - c) originele standbeelden en origineel beeldhouwwerk, ongeacht het materiaal waarvan zij vervaardigd zijn ;
  - d) postzegels en dergelijke zegels (gefrankeerde enveloppen en postkaarten daaronder begrepen), gestempeld of, indien ongestempeld, voor zover zij niet geldig zijn of zullen worden in België ;
  - e) zoölogische, botanische, mineralogische en anatomische verzamelingen en voorwerpen voor die verzamelingen ; voorwerpen voor verzamelingen van belang uit historisch, archeologisch, paleontologisch, etnografisch of numismatiek oogpunt ;
  - f) antiquiteiten.

Voetnoten

---

(1) Zie deel I, hoofdstuk II

(2) Koninklijk Besluit nr. 20 van 20 juli 1970, tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en diensten bij die tarieven (Bijlage, tabel A. XIX.- B.S. : 31.07.70)

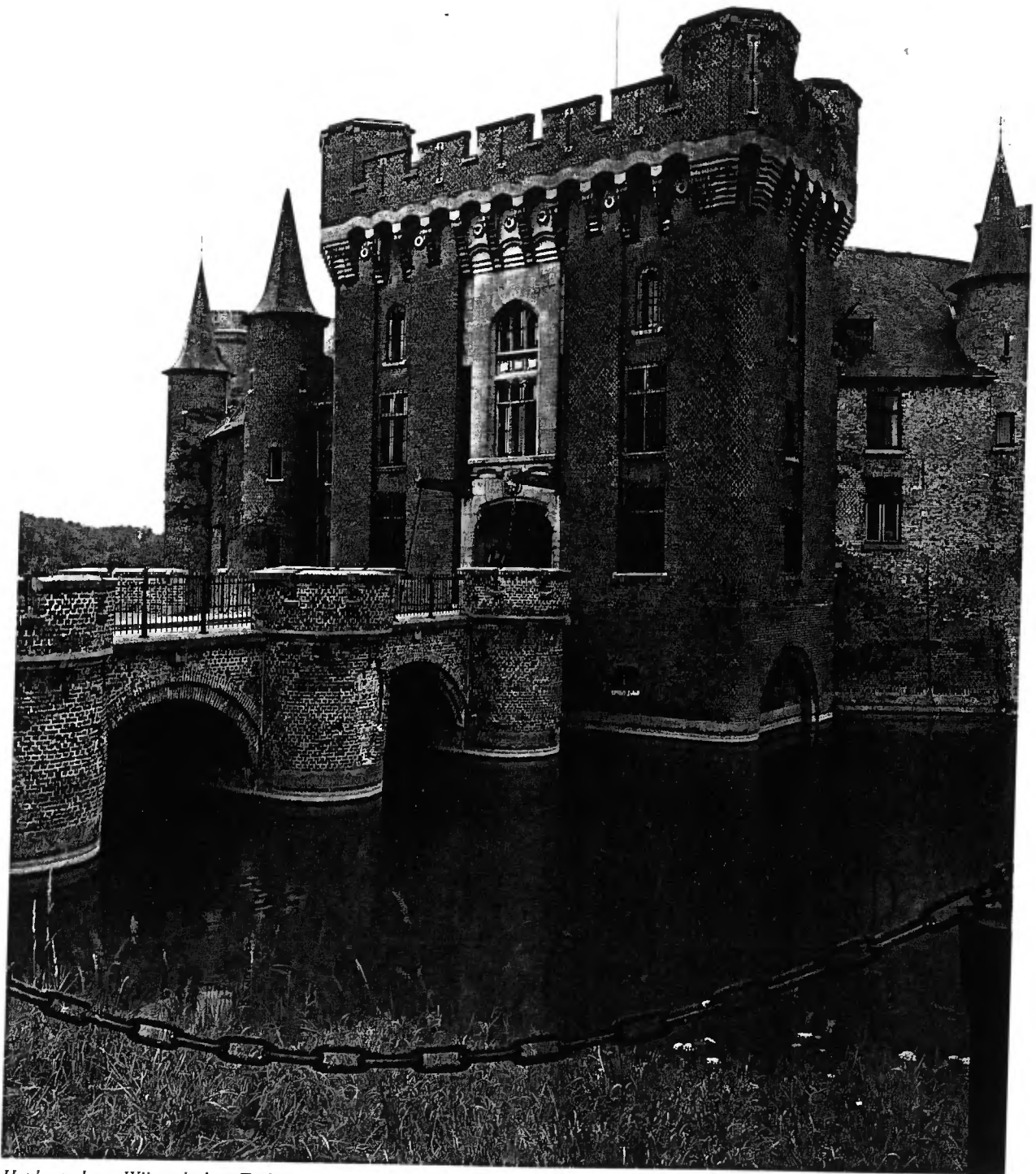
(3) Koninklijk Besluit van 29 december 1983 tot wijziging van de Koninklijke Besluiten 4 en 20 met betrekking tot de belasting over de toegevoegde waarde en van de Algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen, art. 2, tabel A. XXI (B.S. : 30.12.83)

Deze bepaling was opgeheven bij het besluit van 23 maart 1977, en terug opgenomen bij het besluit van 29 december 1983.

DEEL III
NOG NIET OPERATIONELE
MAATREGELEN

Het kasteel van Wijnendaele te Torhout. Dit kasteel, voor een deel ingericht als museum, werd na het afsluiten van een overeenkomst voor het publiek opengesteld.

Hoofdstuk I

Vereffening van de belastingen en heffingen van de Vlaamse Gemeenschap door afgifte van beschermde voorwerpen

Het decreet van 17 november 1982 (B.S. : 04.03.83) houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium, bepaalt in artikel 26 : „Beschermde voorwerpen en verzamelingen mogen in overheidsbezit worden overgedragen ter vereffening van de belastingen en heffingen bedoeld in artikel 10 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen”.

Dit zijn het kijk- en luistergeld, de verkeersbelasting op de autovoertuigen, belasting op de spelen en de weddenschappen, de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, de onroerende voorheffing, de openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken en het registratierecht op overdrachten van onroerende goederen.

De bedoelde voorwerpen en verzamelingen kunnen uiteraard verband houden met monumenten en landschappen.

Aangezien de Vlaamse Gemeenschap nog geen belastingen en heffingen oplegt, is deze bepaling tot nog toe zonder uitwerking.

Hoofdstuk II

Aangekondigde wettelijke bepalingen

De tekst voor de tweede druk van deze brochure werd afgesloten op 31 maart 1987.

De fiscale reglementering inzake het cultureel erfgoed zal binnen afzienbare tijd worden aangevuld met volgende wettelijke bepalingen :

1. Een wet waarbij bepaald wordt dat de culturele giften voortaan 10 % van het inkomen mogen bedragen in plaats van 5 % en het maximumbedrag van 10 miljoen 5 miljoen wordt. Voor de vennootschappen zal geen maximumbedrag meer voorzien worden.
2. In dezelfde wet zou een bepaling worden opgenomen die vaststelt dat de aftrekbare culturele giften en andere aftrekbare bedragen niet in aanmerking mogen genomen worden om het niveau van het inkomen vast te stellen wanneer dit niveau van belang is om te berekenen of men van bepaalde sociale voordelen kan genieten (bv. een studiebeurs, bouwpremie enzomeer).
3. Het Koninklijk Besluit tot bepaling van de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van de commissie die aan de Ministerie van Financiën advies verstrekt over de in aanmerking te nemen geldwaarde voor giften in kunstwerken aan musea en voor het betalen van erfenisrechten door afgifte van kunstwerken.
4. Het besluit tot benoeming van de leden van de in punt 3 bedoelde commissie.

*DEEL IV
FISCALE MOGELIJKHEDEN
VOOR PRIVE-ONDER-
NEMINGEN DIE AAN
CULTURELE SPONSORING
WILLEN DOEN.*

Hoofdstuk I

Privé-ondernemingen die een monument willen aankopen en restaureren

1. Kunnen aankoop en restauratie van monumenten fiscaal „afgeschreven” worden ?

Het onroerend bedrijfspatrimonium met een cultuurhistorische waarde, dat een onderneming aanwendt als bedrijfsactief voor het uitoefenen van de eigen bedrijfswerkzaamheid of dat actief onderhevig is aan het algemeen ondernemingsrisico, is in principe vatbaar voor afschrijvingen.

Inzake afschrijvingen op bedoelde bedrijfsactiva gelden de gemeenrechtelijke fiscale bepalingen inzake afschrijvingen.

- a) De afschrijving gaat uit van de aanschaffingswaarde, dit is de historische kostprijs, inclusief de kost van renovatie- of restauratiewerken.
- b) Fiscaal veronderstelt een afschrijving steeds een vermindering in waarde (wegens gebruik of technische of economische slijtage). Fiscaal is het louter ten laste leggen van de resultatenrekening van de onderneming van de aanschaffingskosten van een vastliggend actief met een beperkte gebruiksduur door een spreiding van deze kosten over de waarschijnlijke nuttigheids- of gebruiksduur van het actief op zich onvoldoende.
Fiscale afschrijvingen worden slechts aanvaard in de mate dat een werkelijke waardevermindering zich heeft voorgedaan gedurende het belastbaar (boek)jaar van de onderneming.
- c) Het verwerven, renoveren of restaureren van een gebouwd onroerend bedrijfsactief monument, geeft in principe aanleiding tot de toepassing van een lineair afschrijvingsstelsel. Dit wil zeggen dat de kosten voor de aankoop en de renovatie- en restauratiewerken mogen worden afgeschreven op 33 jaar.
Elk jaar mag aldus en dit gedurende 33 jaar, 3 % van de kosten, van aankoop, renovatie en restauratie van het monument van het belastbaar inkomen van de onderneming worden afgetrokken. Het feit dat subsidies vanwege de overheid, bv. voor renovatie of restauratie van een monument dat aan een privé-onderneming toebehoort, werden toegekend, verandert niets aan dit afschrijvingsstelsel.
Afschrijvingen op bedrijfsactiva verkregen met kapitaalsubsidies, worden toegepast op de volledige aanschaffings- of beleggingswaarde. De regeling wijkt af van het vroegere stelsel en is van toepassing sinds 1985 (1).

2. Kan een restauratie van een monument in aanmerking komen voor investeringsaftrek ?

De investeringsaftrek ten gunste van een onderneming geldt slechts met betrekking tot materiële vaste activa die in nieuwe staat verkregen zijn of tot stand zijn gebracht en met betrekking tot nieuwe immateriële vaste activa, die de belastingplichtige onderneming in België voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid van de belastingplichtige gebruikt (2).

Renovatie- en valorisatiewerken aan een bestaand, eventueel als een beschermd monument erkend, gebouwd onroerend goed, geven dus geen recht op de toepassing van een investeringsaftrek.

3. Worden subsidies voor de restauratie van een monument dat aan een privé-onderneming toebehoort, belast ?

Kapitaalsubsidies vanwege de overheid die een onderneming verkrijgt met het oog op het aanschaffen of het tot stand brengen inzonderheid van materiële vaste bedrijfsactiva vormen fiscaal een winst vanaf het belastbare tijdperk waarin ze zijn toegekend en van ieder volgend belastbaar tijdperk.

De subsidies voor werken aan beschermde monumenten die toebehoren aan een privé-onderneming zijn dus belastbaar.

De belasting wordt jaarlijks geheven in evenredigheid tot de van het belastbaar inkomen afgetrokken bedrag voor de afschrijving.

Indien bijvoorbeeld elk jaar 3 % van de aankoop, de renovatie- en restauratiekosten zou worden afgeschreven, dan wordt ook elk jaar een belasting geheven van 43 % op 3 % van de toegekende subsidie.

Het gevolg van deze belasting is dat het belang van de subsidie praktisch gereduceerd wordt tot het voordeel van een renteloze lening.

Een voorbeeld moge dit verduidelijken :

- Een restauratie van een monument van een privé-onderneming van 1.000.000 fr. mag jaarlijks door afschrijving in mindering komen van het belastbaar inkomen voor 3 %, zijnde 30.000 fr.

De belasting bedraagt 43 %. De jaarlijkse afschrijving levert dus een belastingvermindering op van 30.000 fr. x 43 % = 12.900 fr. Op dertig jaar is dit 12.900 fr. x 30 = 387.000 fr. Ongeveer 40 % van de investering wordt door belastingvermindering gerecupereerd.

- Indien deze restauratie nu zou worden gesubsidieerd aan 50 %, dan ontvangt de onderneming 500.000 fr. aan subsidies.

De afschrijving is met de huidige regeling dezelfde als in het vorige voorbeeld namelijk 387.000 fr.

De onderneming heeft dus een voordeel van 500.000 fr. + 387.000 fr. = 887.000 fr.

Dit moet evenwel verminderd worden met de belasting op de subsidie van 500.000 fr. Zoals voor de afschrijving wordt jaarlijks 3 % in acht genomen.

500.000 fr. x 3 % = 15.000 fr. Daarop wordt 43 % belasting berekend. Dit levert jaarlijks een belasting op van 15.000 fr. x 43 % = 6.450 fr.

Op 30 jaar is dit 6.450 fr. x 30 = 193.500 fr.

Wanneer nu de voordelen (subsidie + vrijstelling van belasting = 887.000 fr.) verminderd worden met de belasting op de subsidie 193.500 fr. dan blijft er een saldo van 693.500 fr. over.

Vergeleken met het eerste voorbeeld zonder de subsidie blijkt dat de privé-onderneming door afschrijvingen 387.000 fr. recupereert en dat ze na een subsidie van 500.000 fr. slechts 306.500 fr. meer voordeel doet dan zonder subsidies.

Er blijft dus op lange termijn slechts 3/5 van de subsidie over. De subsidies van de Gemeenschappen worden dus voor 2/5 belast door de nationale overheid.

De vergelijking tussen de twee voorbeelden houdt géén rekening met de intrestlast en de inflatie.

Wanneer rekening gehouden wordt met de zware procedures en de soms belangrijke wachttijden kan men zich afvragen of het huidige stelsel van afschrijvingen, ingevoerd door de herstelwet van 31 juli 1984 niet even voordelig is voor de ondernemingen als een gesubsidieerde restauratie. De subsidie van 50 % wordt immers door de subsidiebelasting herleid tot 30 %.

Voetnoten

---

(1) - art. 64 van de (herstel)wet van 31 juli 1984 (B.S. : 10.08.84)
- art. 25bis van het Wetboek der Inkomstenbelastingen

(2) art. 42ter van het Wetboek der Inkomstenbelastingen

Hoofdstuk II

Privé-ondernemingen als promotor van kunst en cultuur

1. Ondernemingen die een kunstverzameling aanleggen of cultuurpatrimonium verwerven

Kunstwerken of cultuurpatrimonium vormen voor een privé-onderneming „bedrijfsactiva”, waarvoor geen bijzondere fiscale bepalingen gelden.

Aangezien roerend kunst- of cultuurpatrimonium wordt geacht, zoals ook gronden, niet vatbaar te zijn voor waardevermindering (de waarde van kunstvoorwerpen stijgt altijd en daalt nooit volgens de fiscus), kunnen ze dus ook niet afgeschreven worden.

Bij verkoop, vervreemding of verdwijning uit het vermogen van de privé-onderneming van een kunst- of cultureel voorwerp zal belasting op de meerwaarden moeten betaald worden.

Wanneer de voorwerpen minder dan 5 jaar in het bezit zijn van de vennootschap, wordt de gebruikelijke 43 % belasting aangerekend. Zijn ze meer dan 5 jaar in het bezit van de vennootschap dan is de aanslag 21,5 %. Hetzelfde zou overigens gebeuren met een monument waarvoor afschrijvingen in mindering gebracht zijn van het belastbaar inkomen en dat bij verkoop geen waardevermindering zou blijken ondergaan te hebben.

2. Zijn bepaalde culturele uitgaven als „sociale voordelen” belastingvrij ?

Sommige bedrijven hebben de gewoonte om aan personeelsleden als gelegenheidsgeschenk, gratis kaarten uit te delen voor een bezoek aan culturele gebouwen of musea of voor het bijwonen van voorstellingen, culturele evenementen, enz....

Deze zogenaamde geringe voordelen waren belastingvrij tot een bedrag van 2,5 % van de bruto bezoldiging van het betrokken personeelslid (1).

Deze voordelen, waaronder ook de maaltijdcheques vielen, werden afgeschaft (2), terwijl de aanslagvoeten van de vennootschappen in principe werden verlaagd met 2 % namelijk van 45 % naar 43 % (3).

3. Kunstwerken „ingewerkt” in bedrijfsgebouwen. (4)

De uitgaven voor sommige kunstwerken „ingewerkt” in bedrijfsgebouwen zijn fiscaal aftrekbaar.

Alhoewel deze maatregel niet kan toegepast worden voor het historisch cultureel erfgoed wordt hij hier voor de volledigheid van de brochure toch vermeld.

„De half-verheven en verheven beeldhouwwerken, fresco's, beelden of andere kunstwerken uitgevoerd door in België verblijvende kunstenaars en ingewerkt in de op te richten bedrijfsgebouwen mogen volgens de hierna uiteengezette regelen worden afgeschreven.

De aankoopprijs van die kunstwerken mag onder vrijstelling van belasting in één of meermalen worden afgeschreven tot beloop van 2 pct. van de kostprijs van het bedrijfsgedeelte van het nijverheids- of handelsgebouw waarin ze werden ingewerkt.

Als de kostprijs van het kunstwerk die quotiteit overtreft, wordt het overschot onderworpen aan hetzelfde afschrijvingsstelsel als het gebouw, m.a.w. het overschot mag worden afgeschreven op voorwaarde dat het gebouw wordt beschouwd als een afschrijfbaar bestanddeel, en dit tegen hetzelfde percent als het gebouw.

De belastingplichtigen die bovenvermelde afschrijvingsmodaliteiten wensen te genieten, moeten bij hun aangifte in de inkomstenbelastingen het bewijs voegen, dat het Ministerie van nationale Opvoeding en Cultuur (5) de artistieke aard van de bedoelde kunstwerken heeft bevestigd.

Wel verstaan worden bovenbedoelde afschrijvingsmodaliteiten slechts aanvaard wanneer het gaat om op te richten of geheel herop te richten gebouwen.

Vorenstaande bepalingen kunnen niet worden uitgebreid tot schilderijen die geen integrerend deel uitmaken van de lokalen waar ze worden opgehangen. Dergelijke schilderijen zijn trouwens ook niet vatbaar voor een lineaire afschrijving berekend op grond van de normale gebruiksduur, overeenkomstig de regel uiteengezet in 44/134, aangezien die kunstwerken in de regel geen waardevermindering ondergaan ingevolge de uitoefening van de beroepswerkzaamheid.”

Voetnoten

(1) art. 41 §4 en art. 45, 7° van het Wetboek der Inkomstenbelastingen

(2) art. 8 van de wet van 4 augustus 1986 (B.S. : 20.08.86)

(3) art. 24 van de wet van 4 augustus 1986 (B.S. : 20.08.86)

(4) Administratieve Commentaar van het Wetboek der Inkomstenbelasting, 44/189.

(5) Ingevolge de staatshervorming van 1980 is de Vlaamse Gemeenschap voor het Nederlands taalgebied de rechtsopvolger om over de artistieke waarde van de bedoelde kunstwerken te oordelen.

Hoofdstuk III

Cultuursponsoring en fiscaal aftrekbare uitgaven

1. Zijn mecenaat en cultuursponsoring te beschouwen als bedrijfsuitgaven (1) ?

Een aantal ondernemingen zijn wel bereid door meecnaat of sponsoring culturele activiteiten te steunen, op voorwaarde dat ze deze uitgaven van hun belastbare winst mogen aftrekken.

Om een uitgave of last in aanmerking te kunnen nemen als aftrekbare bedrijfsuitgave van een onderneming moet een geheel van voorwaarden verwezenlijkt zijn :

- a) de uitgave of last moet noodzakelijk verband houden met het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid van de belastingplichtige ;
- b) de uitgave of last moet betaald of gedragen zijn tijdens het belastbaar tijdperk of minstens een zekere en vaststaande schuld uitmaken, die als zodanig in de boekhouding voorkomt ;
- c) de uitgave of last moet gedaan of gedragen zijn om belastbare (bedrijfs-)inkomsten te verkrijgen of te behouden.

Uitgaven voor mecenaat en/of kunst- en cultuurpromotie uitgaande van een onderneming in het uitsluitend voordeel van degene die gesteund, bevoordeld of gesponsord wordt, zijn bij voorbaat geen fiscaal aftrekbare uitgaven, maar liberaliteiten.

Een liberaliteit is — vanuit fiscaal oogpunt — een vrijwillige betaling (of uitgave) uit vrijgevigheid, die geen enkel verband houdt met de bedrijfsactiviteit en met het verkrijgen en het behouden van belastbare inkomsten.

Uitgaven of lasten van een onderneming, welke in wezen een liberaliteit uitmaken, vormen fiscaal „verworpen uitgaven” : dergelijke verworpen uitgaven zijn toe te voegen aan de belastbare ondernemingswinst.

Als aftrekbare bedrijfslasten komen niet in aanmerking : alle uitgaven die voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid van de belastingplichtige niet noodzakelijk zijn (2).

Uitgaven met betrekking tot het meecnaat en kunst- en cultuursponsoring zijn dus in principe niet aan te merken als aftrekbare bedrijfsuitgaven.

2. Kan culturele sponsoring als een aftrekbare kost voor publiciteit of reclame worden beschouwd ?

Hiervoor gelden dezelfde voorwaarden als voor de bedrijfsuitgaven vermeld onder punt 1.

Uitgaven voor culturele sponsoring kunnen als bedrijfsuitgaven worden beschouwd wanneer ze : „kunnen bijdragen om de bloei van de zaak (de privé-onderneming) van de belastingplichtige te stimuleren, doordat ze aan het bestaan ervan grotere ruchtbaarheid geven en haar activiteiten in een gunstig daglicht stellen bij het publiek” (3).

Er bestaan geen criteria om zich op te baseren om met zekerheid te weten of bepaalde uitgaven voor publiciteit aanvaard worden als fiscaal aftrekbare bedrijfsuitgaven.

Over het al dan niet aanvaarden van publiciteit als „bedrijfsuitgaven” wordt geoordeeld door de controleur van de vennootschapsbelasting van het ambtsgebied waar de onderneming haar zetel heeft.

Er bestaat dus altijd een risico dat bepaalde uitgaven voor publiciteit „verworpen” worden en aan de belastbare ondernemingswinst worden toegevoegd.

Behoudens de door de bevoegde administratie toegestane afwijking, moet de belastingplichtige voor de aftrek van kosten voor reclame of publiciteit aangifte doen van de naam en de woonplaats van de verkrijgers en van de data van de betalingen.

Het Rockoxhuis te Antwerpen. Dit gebouw werd door de zorgen van de Kredietbank NV gerestaureerd, ingericht en voor het publiek opengesteld.

3. De fiscaal aftrekbare culturele giften

De fiscaal aftrekbare giften zoals uiteengezet in deel I, hoofdstuk V blijken in de praktijk een goede en fiscaal aantrekkelijke mogelijkheid te bieden voor culturele sponsoring door privé-ondernemingen. Er zijn in ons land een tweehonderd zeer versehiden culturele verenigingen erkend om fiscale attesten af te leveren voor culturele giften, zodat er keuzemogelijkheden in overvloed zijn voor de bestemming van de giften. Voor de sponsoring inzake monumenten en landshappen worden in deel I, hoofdstuk V een aantal gespecialiseerde v.z.w.'s vermeld.

Volgens de laatst gepubliceerde cijfers zou in België in 1984 voor ongeveer 158.000.000. fr. gesponsord zijn (4).

Volgens een antwoord van de Minister van Financiën op een parlementaire vraag blijkt dat de culturele giften in hoofdzaak naar Nederlandstalige verenigingen gaan (5).

jaar	Nederlandstalig	Franstalig	totaal
1979	54	25	79 miljoen fr.
1980	74	22	105 miljoen fr.
1981	66	30	95 miljoen fr.
1982	80	26	106 miljoen fr.

De culturele giften blijken in het algemeen aan belang te winnen en vooral in Vlaanderen in stijgende lijn te gaan.

Ofsehoon zij niet te kwalificeren zijn als aftrekbare bedrijfsuitgaven kunnen de „vrijgestelde giften” krachtens een fiseale uitzonderingsbepaling, voorzien in het Wetboek der Inkomstenbelastingen, in mindering komen om de netto-fiseale belastbare ondernemingswinst te bepalen.

De giften aan de musea vanwege ondernemingen moeten altijd in geld gebeuren. Afgifte in natura (bv. door kunstvoorwerpen) zijn voor ondernemingen niet aftrekbaar.

Voetnoten

(1) art. 44 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen

(2) art. 50, 2° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen

(3) Commentaar Inkomstenbelastingen 44/465

(4) Jaarverslag van de Hoge Raad van Financiën (B.S. : 18.04.86)

(5) Parlementaire vragen en antwoorden nr. 1, 9 oktober 1984, Senaat blz. 9

Nawoord

De laatste jaren werd de reglementering inzake de subsidiëring van werken aan beschermde monumenten volledig en gedetailleerd uitgewerkt. Naast de subsidieregeling zijn er eveneens zeer recent een aantal fiscale maatregelen getroffen die de monumenten- en landschapszorg ten goede kunnen komen.

Deze toelichting van de fiscale mogelijkheden zal hopelijk het gebruik ervan in de hand werken en beantwoordt aan de in de aanhef van deze bijdrage vermelde bepaling uit het regeerakkoord van de Vlaamse Executieve „dat de fiscale verminderingen geboden door nationale maatregelen maximaal dienen te worden benut”.

Hopelijk zullen de nieuwe fiscale maatregelen vele particulieren en privé-instellingen en ondernemingen ertoe aansporen om, ook zonder subsidies, het onderhoud en de openstelling van monumenten en landschappen te bevorderen. Deze brochure moge hen hierbij behulpzaam zijn.

E. Goedleven

31 maart 1987

Het Lam Gods in de St.-Baafskathedraal te Gent. De beveiligingswerken hieraan werden gefinancierd door sponsoring door American Express.

Bijlagen

Bijlage I

Wet houdende fiscale bepalingen van 27 december 1984 (Belgisch Staatsblad, 29 december 1984)

Artikel 1 tot artikel 8 (...)

Artikel 9

In artikel 71 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

„1° Paragraaf 1, 7°, en paragraaf 5, ingevoegd door artikel 8 van de wet van 10 februari 1981, worden opgeheven.

2° Paragraaf 1 wordt aangevuld met een 9° luidend als volgt :

9° de helft met een maximum van 250 000 frank van het niet door subsidies gedekte gedeelte van de uitgaven gedaan door de eigenaar van niet in huur gegeven gebouwde onroerende goederen, delen van gebouwde onroerende goederen of landschappen die geklasseerd zijn overeenkomstig de wetgeving op het behoud van Monumenten en Landschappen, met het oog op het onderhoud en de restauratie ervan, voor zover deze onroerende goederen, delen van onroerende goederen of landschappen, toegankelijk zijn voor het publiek; de Koning regelt de uitvoering van deze bepaling en bepaalt onder meer wat moet worden verstaan onder toegankelijk zijn voor het publiek.”

Bijlage II

Koninklijk Besluit van 14 oktober 1985 tot aanvulling van het Koninklijk Besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen met bepalingen betreffende de uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde onroerende goederen

Artikel 1

In hoofdstuk I van het Koninklijk Besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, wordt afdeling VIIquater, opgeheven door het Koninklijk Besluit van 16 september 1985, opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

„Afdeling VIIquater. — Aftrek van uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde onroerende goederen (Wetboek van de Inkomstenbelastingen, artikel 71, §1, 9°).

Artikel 47 sexies

- §1. Voor de toepassing van artikel 71, §1, 9°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen;
- 1° worden beschouwd als uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde gebouwde onroerende goederen, delen van gebouwde onroerende goederen of landschappen, de uitgaven die, met voorafgaand gunstig advies van de bevoegde Executieve nopens de aard van de werken, gedaan zijn om die goederen of delen ervan in stand te houden of in hun vroegere staat te herstellen of om ze te valoriseren op historisch, artistiek, wetenschappelijk of esthetisch vlak of om ze toegankelijk te maken voor het publiek;
  - 2° worden diezelfde goederen of delen ervan beschouwd voor het publiek toegankelijk te zijn wanneer zij, rekening houdend met hun specifiek karakter en op advies van de bevoegde Executieve, als zodanig erkend zijn bij beslissing van de Minister van Financiën of zijn gedelegeerde.
- §2. Belastingplichtigen die de toepassing van gezegd artikel 71, §1, 9°, invoeren, voegen bij hun aangifte :
- a) het klasseringsbesluit van het betreffende onroerend goed en de beslissing waarbij de toegankelijkheid ervan overeenkomstig §1, 2°, is erkend;
  - b) de facturen en de betaalbewijzen van de onderhouds- of restauratiewerken en een attest van de Executieve blijkens hetwelk die werken stroken met haar advies bedoeld in §1, 1°;
  - c) een verklaring op eer vermeldend of voor de onderhouds- of restauratiewerken subsidies werden toegezegd, toegekend of betaald en, in bevestigend geval, het bedrag ervan.

Artikel 2

Dit besluit is van toepassing met ingang van het aanslagjaar 1986.

Artikel 3

Onze Minister van Financiën en Onze Staatssecretaris voor Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 14 oktober 1985.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Financiën.
F. GROOTJANS

De Staatssecretaris voor Financiën.
L. WALTNIEL

Bijlage III : MODEL

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu

Bestuur voor Monumenten en Landschappen

O V E R E E N K O M S T

- met betrekking tot de toegankelijkheid voor het publiek van onroerende goederen zoals bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 14 oktober 1985 tot aanvulling van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen met bepalingen betreffende de uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde onroerende goederen.

Betreft : (benaming monument, landschap)

Gelegen te : (plaats, adres, perceelnummers, plan als bijlage)

Beschermd bij :

Tussen : Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu
Bestuur Monumenten en landschappen
Belliardstraat 14-18
1040 Brussel

Hierna te noemen : de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door

en :

Hierna te noemen : (de belastingplichtige)

WORDT OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT :

- A. De belastingplichtige verbindt er zich toe de hierboven vermelde onroerende goederen voor het publiek toegankelijk te stellen als volgt :
- B. De belastingplichtige beschouwt de hierboven vermelde onroerende goederen als toegankelijk voor het publiek zoals bedoeld in de aanhef van deze overeenkomst en zal dienovereenkomstig advies uitbrengen bij de Minister van Financiën.
- C. Deze overeenkomst geldt voor de periode van 10 jaar met ingang van de datum waarop en voor zover de Minister van Financiën de toegankelijkheid voor het publiek erkent zoals bedoeld in de aanhef van deze overeenkomst.

Opgemaakt te Brussel op (datum)

in twee gelijklopende en rechtsgeldige exemplaren waarvan één voor ieder van de overeenkomstsluitende partijen.

De belastingplichtige,

Voor de Vlaamse Gemeenschap,

Namens de Gemeenschapsminister van Cultuur

Bijlage IV : MODEL

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu

Bestuur voor Monumenten en Landschappen

Advies aan de Heer Minister van Financiën betreffende de publieke toegankelijkheid van :
(aanduiding beschermde gebouwde onroerende goedren, delen van gebouwde onroerende goederen of landschappen)

- Gelegen te : (adres, perceelnummers, volgens plan als bijlage)
- Eigendom van : (naam, adres)

Gelet op het Wetboek van de inkomstenbelastingen, inzonderheid op artikel 71, §1, 9°, ingevoegd door de wet van 27 december 1984 ;

Gelet op het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen ;

Gelet op het koninklijk besluit van 14 oktober 1985 tot aanvulling van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen met bepalingen betreffende de uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde onroerende goederen ;

Gelet op (het beschermings- of rangschikkingsbesluit)

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 december 1985 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 12 december 1985 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 oktober 1986 houdende delegaties van bevoegdheid inzake monumenten en landschappen aan bepaalde ambtenaren van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu ;

Gelet op de erkenningsaanvraag inzake toegankelijkheid voor het publiek, d.d. (datum) van (naam, adres belastingplichtige) ;

Gelet op de bij dit advies gevoegde overeenkomst met de eigenaar d.d. (datum) ;

A D V I S E E R T

de vermelde beschermde onroerende goederen te beschouwen als voor het publiek toegankelijk voor de duur van de bij dit advies gevoegde overeenkomst

Brussel, (datum)

Namens de Gemeenschapsminister van Cultuur

Bijlage V : MODEL

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu

Bestuur voor Monumenten en Landschappen

Advies aan de Heer Minister van Financiën betreffende de publieke toegankelijkheid van :

(aanduiding beschermde gebouwde onroerende goederen, delen van gebouwde onroerende goederen of landschappen)

- Gelegen te : (adres, perceelnummers, volgens plan als bijlage)

- Eigendom van : (naam, adres)

Gelet op het Wetboek van de inkomstenbelastingen, inzonderheid op artikel 71, §1, 9°, ingevoegd door de wet van 27 december 1984 ;

Gelet op het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen ;

Gelet op het koninklijk besluit van 14 oktober 1985 tot aanvulling van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen met bepalingen betreffende de uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde onroerende goederen ;

Gelet op (het beschermings- of rangschikkingsbesluit)

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 december 1985 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 12 december 1985 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 oktober 1986 houdende delegaties van bevoegdheid inzake monumenten en landschappen aan bepaalde ambtenaren van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu.

Gelet op de erkenningsaanvraag inzake toegankelijkheid voor het publiek, d.d. (datum) van (naam, adres belastingplichtige) ;

Overwegende dat de hierboven vermelde (delen van) onroerende goederen vanaf de openbare weg zichtbaar zijn ;

A D V I S E E R T

de vermelde beschermde onroerende goederen te beschouwen als voor het publiek toegankelijk zolang deze goederen zichtbaar blijven vanaf de openbare weg. Indien in deze toestand een wijziging zou optreden, zal de Vlaamse Executieve of haar gemachtigde dit melden en een andersluidend advies uitbrengen.

Brussel, (datum)

Namens de Gemeenschapsminister van Cultuur

Bijlage VI : MODEL

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu

Bestuur voor Monumenten en Landschappen

VOORAFGAAND GUNSTIG ADVIES NOPENS DE AARD VAN DE WERKEN

- betreffende de uitvoering van werken van onderhoud en/of restauratie van beschermde onroerende goederen ;
- in toepassing van artikel 47 sexies, §1, 1° van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, artikel 71, §1, 9°, opnieuw opgenomen bij koninklijk besluit van 14 oktober 1985, artikel 11 ;
- Betreft : (aanduiding van de beschermde onroerende goederen waaraan de werken worden uitgevoerd)
- Gelegen te : (plaats, adres, perceelnummers, plan als bijlage)
- Eigendom van : (naam, adres)

Gelet op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, inzonderheid artikel 71, §1, 9°, ingevoegd door de wet van 27 december 1984 ;

Gelet op het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, inzonderheid artikel 47 sexies, §1, 1°;

Gelet op het koninklijk besluit van 14 oktober 1985 tot aanvulling van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen met bepalingen betreffende de uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde onroerende goederen ;

Gelet op (het beschermings- of rangschikkingsbesluit) ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 december 1985 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 12 december 1985 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 oktober 1986 houdende delegaties van bevoegdheid inzake monumenten en landschappen aan bepaalde ambtenaren van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu ;

BRENGT EEN GUNSTIG ADVIES UIT NOPENS DE AARD VAN DE WERKEN

zoals beschreven in :

Brussel, (datum)

Namens de Gemeenschapsminister van Cultuur

Bijlage VII : MODEL

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu

Bestuur voor Monumenten en Landschappen

A T T E S T

- betreffende de uitvoering van werken van onderhoud en/of restauratie van beschermde onroerende goederen ;
- in toepassing van artikel 47 sexies, §2, b van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, artikel 71, §1, 9°, opnieuw opgenomen bij koninklijk besluit van 14 oktober 1985, artikel 1 ;

Betreft : (aanduiding van de beschermde onroerende goederen waaraan de werken zijn uitgevoerd)

Gelegen te : (plaats, adres, perceelnummers, plan als bijlage)

Eigendom van : (naam, adres)

Gelet op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, inzonderheid artikel 71, §1, 9°, ingevoegd door de wet van 27 december 1984 ;

Gelet op het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, inzonderheid artikel 47 sexies, §2, b. ;

Gelet op het koninklijk besluit van 14 oktober 1985 tot aanvulling van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen met bepalingen betreffende de uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde onroerende goederen ;

Gelet op (het beschermings- of rangschikkingsbesluit) ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 december 1985 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 12 december 1985 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 oktober 1986 houdende delegaties van bevoegdheid inzake monumenten en landschappen van bepaalde ambtenaren van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu ;

STELT VAST DAT :

de volgende werken (beknopte beschrijving van de aard van de werken)
uitgevoerd van (datum) tot (datum)

- zijn uitgevoerd volgens de regels van de kunst ;
- stroken met het voorafgaand gunstig advies nopens de aard van de werken zoals bedoeld in artikel 47 sexies, §1, 1° van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, uitgebracht op (datum van het advies)

Brussel, (datum)

Namens de Gemeenschapsminister van Cultuur

Bijlage VIII

Wet houdende fiscale bepalingen van 4 augustus 1986 (Belgisch Staatsblad, 20 augustus 1986)

Artikel 1 tot 12 (...)

Artikel 13

In artikel 71, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 10 februari 1981 en bij artikel 9 van de wet van 27 december 1984 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Paragraaf 1, 7°, opgeheven bij artikel 9 van de wet van 27 december 1984, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

„7° de bezoldigingen aan een huisbediende betaald of toegekend binnen de grenzen onder de voorwaarden bepaald in paragraaf 2 bis” ;

2° paragraaf 1 wordt aangevuld als volgt :

„11° de werkelijk betaalde interesten van hypothecaire leningen die vanaf 1 mei 1986 met een minimum looptijd van tien jaar zijn gesloten om :

- a) ofwel in België een woonhuis te bouwen of in nieuwe staat te verwerven, in de zin van artikel 56, § 3, tweede lid, dat het enig woonhuis wordt waarvan de belastingplichtige eigenaar is.
- b) ofwel een in België gelegen woonhuis, dat het enige woonhuis is waarvan de belastingplichtige eigenaar is, volledig of gedeeltelijk te vernieuwen, op voorwaarde dat het goed bij het sluiten van de leningsovereenkomst sedert ten minste 20 jaar voor het eerst in gebruik is genomen”;

3° er wordt een paragraaf 2bis ingevoegd luidend als volgt :

„Paragraaf 2bis. Voor de aftrek bedoeld in paragraaf 1, 7°, gelden de volgende voorwaarden en grenzen :

1° in de bezoldigingen zijn begrepen de erop betrekking hebbende bijdragen die verschuldigd zijn krachtens de wetgeving inzake sociale zekerheid ;

2° die bezoldigingen moeten ten minste 100.000 frank per belastbaar tijdperk bedragen en aan het stelsel van de sociale zekerheid onderworpen zijn ;

3° de huisbediende moet bij zijn indienstneming sedert ten minste zes maanden ofwel uitkeringsgerechtigde volledige werkloze zijn, ofwel het voordeel genieten van een beslissing tot toekenning van het bestaansminimum ;

4° de belastingplichtige moet zich bij de indienstneming bij de Rijksdienst voor Sociale zekerheid laten inschrijven als werkgever van huispersoneel ; die inschrijving moet de eerste in die hoedanigheid zijn sinds 1 januari 1980 ;

5° de aftrek wordt slechts toegepast op de bezoldigingen betaald of toegekend aan één enkele huisbediende ;

6° de aftrek wordt voor ieder belastbaar tijdperk beperkt tot een percentage van de eerste schijf van 400.000 frank van de bezoldigingen, dat als volgt wordt vastgesteld :

- 60 pct., wanneer de belastingplichtige netto-inkomsten van de verschillende in artikel 6 bedoelde categorieën geniet die niet hoger dan 1.500.000 frank ;
- 50 pct., wanneer dezelfde gezamenlijke inkomsten hoger zijn dan 1.600.000 frank zonder 3.000.000 frank te overtreffen ;
- 40 pct., wanneer dezelfde gezamenlijke inkomsten 3.100.000 frank overtreffen.

De overgang van het aftrekpercentage van 60 pct. naar dat van 50 pct. en van dit laatste percentage naar dat van 40 pct. geschiedt door een vermindering van de hogere percentages, die gelijk is aan ééntienduidendste van het gedeelte van dezelfde gezamenlijke inkomsten dat onderscheidenlijk 1.500.000 frank of 3.000.000 frank overtreft ;

7° voor de belastingplichtigen die op 1 juli 1986 reeds ten minste één huisbediende tewerkstelden sedert ten minste één jaar, gelden de in 3° en 4° bepaalde voorwaarden niet.

De belastingplichtige blijft de aftrek welke verkregen is door de indienstneming van een huisbediende die voldoet aan de voorwaarden bepaald in het eerste lid, 3°, genieten wanneer hij, na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, binnen een termijn van drie maanden, een andere huisbediende in dienst neemt welke aan die voorwaarden voldoet” ;

4° er wordt een paragraaf 2ter ingevoegd luidend als volgt :

„Paragraaf 2ter. De in paragraaf 1, 11°, a, respectievelijk b, bedoelde interesten komen slechts voor aftrek in aanmerking voor zover zij betrekking hebben op de eerste schijf van 2 miljoen frank, respectievelijk 1 miljoen frank, van het aanvangsbedrag van de leningen, bedrag dat wordt verhoogd met 5, 10, 20 of 30 pct., naargelang de belastingplichtige 1, 2, 3 of meer dan 3 kinderen ten laste heeft. Het aantal kinderen ten laste wordt geteld op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin de leningsovereenkomst is gesloten.

De aftrek van de overeenkomstig het eerste lid berekende interesten wordt verricht gedurende ten hoogste twaalf opeenvolgende belastbare tijdperken, ten belope van het verschil tussen, eensdeels 80 of 70, 60, 50, 40, 30, 20 en 10 pct. van die interesten, naargelang het respectievelijk gaat om de eerste vijf belastbare tijdperken of het zesde tot en met het twaalfde belastbaar tijdperk, waarin het in artikel 7, paragrafen 1 en 3, bedoelde kadastraal inkomen in het belastbaar inkomen is opgenomen, en, anderdeels, de in paragraaf 1, 2°, en paragraaf 2, bedoelde aftrekbare interesten.

Voor de toepassing van paragraaf 1, 11°, b, is vereist dat :

- a) de totale kostprijs van die werken, inclusief belasting over de toegevoegde waarde, ten minste 800.000 frank bedraagt : wanneer het gedeelte van de lening, berekend overeenkomstig het eerste lid, hoger is dan de totale kostprijs van die werken, wordt zij slechts in aanmerking genomen ten belope van die kostprijs ;
- b) de dienstverrichtingen met betrekking tot die werken zijn verricht door een persoon die, op het ogenblik van het sluiten van het ondernemingcontract, als aannemer geregistreerd is overeenkomstig artikel 299bis” ;

5° Paragraaf 5, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

„Paragraaf 5. De Koning regelt de aard van de dienstverrichtingen als bedoeld in Paragraaf 2ter, laatste lid, b”.

Gegeven te Motril, 4 augustus 1986

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie.

J. GOL

De Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting.

G. VERHOFSTADT

De Minister van Financiën.

M. EYSKENS

Bijlage IX

Wetboek van de Inkomstenbelastingen

Afdeling VI

Van het totaal belastbaar netto-inkomen aftrekbare lasten.

Artikel 71

§1

1° (.....)

2° de intresten van schulden aangegaan om onroerende of roerende inkomsten te verkrijgen of te behouden die in aanmerking komen bij het bepalen van het belastbaar inkomen.

3° (.....)

4° de giften in geld :

a. tot en met c. (.....)

d. aan de culturele instellingen waarvan het invloedsgebied een van de cultuurgemeenschappen of het gehele land bestrijkt en die door de Koning erkend zijn bij in Ministerraad overlegd besluit.

e. tot en met i. (.....)

5° tot en met 9° (.....)

10° de giften aan de Rijksmusea, op voorwaarde dat zij voor hun musea worden bestemd, de giften aan de Gemeenschappen, de provincies, de agglomeratie Brussel, de gemeenten, de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn, de Intercommunale Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn

a. hetzij in geld

b. hetzij in de vorm van kunstwerken waarvan de internationale faam door de Minister van Financiën wordt erkend op eensluidend advies van de bevoegde technische Commissie bedoeld in artikelen 7 tot 9 van het Koninklijke Besluit van 23 augustus 1933 dat betrekking heeft op de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, gewijzigd door de Koninklijke Besluiten van 14 september 1934 en 24 december 1934, of van het bevoegde sectiecomité bedoeld in artikelen 8 en 9 van het Besluit van de Regent van 15 mei 1949 houdende organiek reglement der Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, volgens aard van het kunstwerk.

11° (.....)

§2. De in § 1 bedoelde lasten worden in mindering gebracht van de inkomsten van hun belastbaar tijdperk waarin zij werkelijk werden betaald; de kosten, intresten, vergoedingen en lasten, bedoeld in § 1, 1°, 2° en 6°, zijn slechts aftrekbaar voor zover ze niet meer bedragen dan het netto-inkomen van onroerende goederen vastgesteld na toepassing van de artikelen 8 tot 10 en dat van roerende goederen en kapitalen die in aanmerking komen voor de vaststelling van het belastbaar inkomen.

Opdat een gift als bedoeld in § 1, 4°, 5° en 10° voor aftrek in aanmerking kan komen, moet de begiftigde een kwijtschrift daarvoor afgeven en moet de gift een bedrag van ten minste duizend frank bereiken. Het totaal van de giften gedaan in een belastbaar tijdperk mag echter slechts worden afgetrokken tot een beloop van 5 % van de totale netto-inkomsten van de verschillende in artikel 6 bedoelde categorieën; zonder evenwel tien miljoen frank te mogen overschrijden en het aftrekbaar bedrag van de giften aan instellingen als bedoeld in § 1, 4°, i, mag ten hoogste twee miljoen frank per instelling bedragen...

§2bis en §2ter (.....)

§3 en §3bis (.....)

§3ter

De aftrek bedoeld in §1, 10°, b, wordt aanvaard na akkoord van de Minister van Financiën, op eensluidend advies van een commissie waarvan de Koning de opdracht, de bevoegdheid, de samenstelling en de werking bepaalt en die, inzonderheid, advies verstrekt over de in aanmerking te nemen geldwaarde.

De betrokken belastingplichtige kan, vooraleer hij de schenking doet, van de Minister van Financiën de in §1, 10°, b, bedoelde erkenning en de in het eerste lid bedoelde aanvaarding verkrijgen.

§4 (.....)

§5 (.....)

Bijlage X

Belasting op de onbewoonbaar verklaarde, ongezonde, onveilige, bouwvallige, alsmede de leegstaande en in vervallen toestand verkerende woningen en gebouwen van de stad Antwerpen

Artikel 1

Er wordt voor het dienstjaar 1986 een directe belasting geheven op :

1. de woningen die door de bevoegde overheid in het belang van de openbare veiligheid en gezondheid onbewoonbaar verklaard zijn;
2. woningen en gebouwen waarvoor ter vrijwaring van de openbare veiligheid of gezondheid, saneringswerken of maatregelen werden opgelegd;
3. de woningen en gebouwen die geheel of gedeeltelijk bouwvallig zijn;
4. de geheel of gedeeltelijk leegstaande woningen of gebouwen die geheel of gedeeltelijk in vervallen toestand verkeren.

Voor de toepassing van onderhavige belasting wordt onder gebouwen verstaan, elke constructie of deel van een constructie die niet als woongelegenheden in de kadastrale documenten werd opgenomen.

Artikel 2

Voor de woningen en gebouwen die aan de straatzijde gelegen zijn wordt de aanslagvoet van de belasting vastgesteld op 2.500 Bfr. per strekkende meter lengte van het perceel waarop de woning of het gebouw zich bevindt, gemeten langs de straatzijde. Het aldus vastgestelde bedrag wordt vermenigvuldigd met het aantal bouwlagen.

De belastbare lengte wordt steeds in volle meter uitgedrukt. De gedeelten kleiner dan de halve meter worden weggelaten; de gedeelten gelijk aan of boven de halve meter worden aangerekend als volle meter.

Wanneer de woning of het gebouw paalt aan twee of meer straten, zal als grondslag voor de belastingberekening de som van de perceellengten van elk der straatzijden in aanmerking genomen worden.

Indien de woning of het gebouw gelegen is op een hoekperceel wordt de helft van de som van alle zijden van het perceel langs de straat in aanmerking genomen, de afgesneden of afgeronde hoek inbegrepen.

Voor woningen en gebouwen die niet aan de straatzijde gelegen zijn bedraagt de belasting 75 Bfr. per vierkante meter grondoppervlakte van de constructie, vermenigvuldigd met het aantal bouwlagen. De belastbare oppervlakte wordt steeds in volle vierkante meter uitgedrukt. De gedeelten kleiner dan een halve vierkante meter worden weggelaten; de gedeelten gelijk aan of boven de halve vierkante meter worden aangerekend als een volle vierkante meter.

Voor de berekening van de verschuldigde belasting worden een kelder ingericht met woonvertrekken en een ingerichte zolder als bouwlaag beschouwd. De minimaalslag per woning of gebouw bedraagt 15.000 Bfr.

Artikel 3

De belasting bezwaart het eigendom en is verschuldigd door diegene die op 1 januari van het belastingjaar eigenaar is van het belast onroerend goed, hetzij, in voorkomend geval, door de erfpachter of door de opstalhouder en subsidiair door de eigenaar. (belasting op de onbewoonbaar verklaarde ... woningen en gebouwen)

Artikel 4

Zijn van de belasting vrijgesteld :

1. De natuurlijke en rechtspersonen die slechts eigenaar, erfpachter of opstalhouder zijn van één enkele woning of gebouw, bij uitsluiting van enig ander onroerend goed gelegen in België of in het buitenland.

Deze vrijstelling geldt slechts gedurende de twee dienstjaren volgend op de verwerving van de woning of het gebouw of gedurende de twee dienstjaren die volgen op de eerste heffing van de belasting indien de woning of het gebouw op dat tijdstip reeds verworven is.

Bovenvermelde vrijstelling vervalt evenwel vanaf het ogenblik dat gedurende het belastingjaar, de aanwezigheid van reclameborden wordt vastgesteld op, aan, of voor de woning of het gebouw.

Voor de natuurlijke personen die hun enig eigendom zelf effectief bewonen geldt voornoemde vrijstelling evenwel gedurende de 5 dienstjaren die volgen op de verwerving van het goed of vanaf het jaar waarvoor de belasting een eerste maal werd ingevoerd.

Ingeval van mede-eigendom wordt de belasting slechts gevorderd van de niet-vrijgestelde mede-eigenaars in verhouding tot hun deel in het onroerend goed;

2. de natuurlijke en rechtspersonen met betrekking tot de woningen en/of gebouwen gelegen binnen een bij Koninklijk Besluit goedgekeurd onteigeningsplan of waarvoor een weigering van bouwvergunning verkregen werd wegens een in voorbereiding zijnde plan;
3. de natuurlijke en rechtspersonen met betrekking tot geklasseerde monumenten gedurende de termijn van behandeling, door de bevoegde instanties, van het dossier tot restauratie;
4. de nationale en plaatselijke maatschappijen voor volkswoningbouw.

Artikel 5

Belastingontheffing zal verleend worden aan de belastingplichtige indien het bewijs voorligt dat de belastbare toestand in de loop van het belastingsjaar beëindigd werd om reden dat :

1. het goed niet meer getroffen is door een maatregel houdende onbewoonbaarverklaring;
2. de saneringswerken of -maatregelen bedoeld in artikel 1-2 uitgevoerd werden;
3. het goed niet meer geheel of gedeeltelijk bouwvallig is of niet meer geheel of gedeeltelijk leegstaat en in vervallen toestand verkeert;
4. het goed, met inachtneming van de stedenbouwkundige voorschriften, afgebroken werd en het pand van alle puin werd bevrijd.

Hij dient hiertoe een verzoekschrift aan de bestendige deputatie van de provincieraad te richten uiterlijk op 15 februari volgend op het verstrijken van het belastingjaar.

Artikel 6

De in artikel 3 bedoelde personen zijn verplicht jaarlijks bij het gemeentebestuur aangifte te doen van de woningen en gebouwen, bedoeld in artikel 1.

Deze aangifte gebeurt door middel van een door het College van Burgemeester en Schepenen vastgesteld formulier.

De aangifte wordt ingediend door de belastingplichtige binnen de maand na het van kracht worden van onderhavig reglement. (belasting op de onbewoonbaar verklaarde ... woningen en gebouwen)

Artikel 7

De verkoper van een gebouwd onroerend goed behorend tot één der categorieën vermeld in artikel 1, is verplicht binnen de 2 maanden na het verlijden van de notariële akte, bij ter post aangetekende brief aan de gemeente mee te delen :

1. volledige identiteit en adres van de nieuwe eigenaar;
2. datum van de akte en naam van de notaris;
3. nauwkeurige aanduiding van het verkochte pand.

Artikel 8

Het kohier wordt opgemaakt door het College van Burgemeester en Schepenen en uitvoerbaar verklaard door de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen.

Artikel 9

De belasting wordt ingevorderd overeenkomstig artikel 138, 2e lid van de Gemeentewet.

Artikel 10

De stadsbelasting wordt geïnd door de Ontvanger van de stadsbelastingen, volgens de schikkingen die de invordering van de directe belastingen regelen.

Zij is invorderbaar binnen de twee maanden na de toezending van het kohieruittreksel.

Artikel 11

De belastingplichtigen die zich ten onrechte belast achten, kunnen bij de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen bezwaar indienen, binnen de drie maanden na de datum van aflevering van het kohieruittreksel.

Het bewijs van betaling van de belasting moet niet geleverd worden. Bezwaren betreffende schrijf- en rekenfouten kunnen echter ingezonden worden tot de datum van goedkeuring van de stadsrekening van het dienstjaar waarop de bedoelde aanslag betrekking heeft.

Het indienen van een bezwaar schorst de verplichting tot betalen niet.

Artikel 12

Bij verzuim of weigering van aangifte, bij niet-tijdige of onnauwkeurige aangifte, wordt de aanslag van ambtswege gevestigd en kan een boete toegepast worden, gelijk aan het ontdoken recht.

Artikel 13

De bevoegde stadsbeambten zijn gemachtigd om alle nodige opsporingen en vaststellingen te verrichten. Zij zijn tevens gemachtigd om alle inbreuken op deze verordening vast te stellen.

Artikel 14

Onderhavige belasting kan, inzake eenzelfde eigendom, niet gecumuleerd worden met de belasting op de niet-bebouwde percelen in een niet-vervallen verkaveling of met de belasting op de niet-bebouwde gronden in het woongebied en palende aan een voldoende uitgeruste openbare weg.

Artikel 15

Indien er geen bezwaren ingediend worden tijdens het onderzoek „de commodo et incommodo” zal deze beslissing als definitief beschouwd worden en voor kennisgeving overgemaakt worden aan de bevoegde overheid.

Bijlage XI

De technische commissies, bedoeld in de artikels 7 en 9 van het Koninklijk Besluit van 23 augustus 1933 (Belgisch Staatsblad, 14 oktober 1933) gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 14 september en 24 december 1934 (Belgisch Staatsblad, 14 oktober 1934 en 30 januari 1935).
(Eigen officieuze coördinatie).

Artikel 7

Er worden drie technische commissies van advies ingesteld, welke ieder bestaan uit een voorzitter, een ondervoorzitter en zeven leden door Ons benoemd. Een afgevaardigde van de Minister van Openbaar Onderwijs zal de zittingen bijwonen; hij is stemgerechtigd. Ieder dezer commissies zal zich respectievelijk bezig houden, met de oude kunst, de moderne kunst en de beeldhouwkunst.

Het mandaat van een derde der leden zal om de twee jaar verlopen. De orde der uittredingen wordt de eerste maal bepaald door loting. Het mandaat der uittredende leden kan vernieuwd worden.

Artikel 9

De Hoofdconservator woont de vergaderingen der commissies bij. Hij is stemgerechtigd. De conservator, de adjunct-conservator en de geattacheerde mogen ze bijwonen met raadgevende stem, op verzoek van de vergadering.

Bijlage XII

De sectiecommissies, bedoeld in de artikelen 8 en 9 van het Besluit van de Regent van 15 mei 1949 houdende organisch reglement der Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (Belgisch Staatsblad, 12 augustus 1949)

Sectiecomités

Artikel 8

De vier sectiecomités bestaan elk uit een voorzitter en ten hoogste acht leden, door Ons benoemd, op de voordracht van de Minister van Openbaar Onderwijs. Ze kiezen onder hun leden hun secretaris. De afgevaardigde van de Minister van Openbaar Onderwijs woont de vergaderingen van de sectiecomités bij of laat er zich vertegenwoordigen.

Artikel 9

De sectiecomités hebben als opdracht :

- 1° speciaal toezicht uit te oefenen over de staat alsmede over de uitbreiding der verzamelingen behorend tot hun respectieve sectie, en dienaangaande verslag uit te brengen aan de Minister, ten minste eens per jaar;
- 2° aan de Minister, op de wijze die deze zal bepalen, een met redenen omkleed verslag uit te brengen over elke aanwerving, hetzij door aankoop of ruiling, van onder hun sectie ressorterende collectie-voorwerpen, die hun zou onderworpen worden door de hoofdconservator, met het advies van de bevoegde conservator, alsmede over de voorstellen van de hoofdconservator betreffende de tentoonstelling, in de openbare galerijen der Musea, van geschenken of in bruikleen gegeven voorwerpen.
De sectiecomités kunnen het initiatief nemen voor het aanwerven van voorwerpen voor verzamelingen : hun desbetreffende voorstellen worden voor goedkeuring overgemaakt aan de Minister van Openbaar Onderwijs, door bemiddeling van de hoofdconservator;
- 3° de inventarissen en de catalogi hunner sectie na te zien.

Bijlage XIII

NUTTIGE ADRESSEN

A. Ministerie van Financiën
Directe Belastingen
Rijksadministratief Centrum
Financietoren
Kruidtuinlaan 50 bus 32
20e verdieping
1010 Brussel
Tel: 02/210.21.11

B. Vlaamse Gemeenschap

De Gemeenschapsminister van Cultuur
Kunstlaan 46
1040 Brussel
Tel: 02/513.91.59

Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen
Belliardstraat 14-18
1040 Brussel
Tel: 02/513.99.20

Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu
Bestuur voor Monumenten en Landschappen
Belliardstraat 14-18
1040 Brussel
Tel: 02/513.99.20

Provinciale Directies van het Bestuur Monumenten en Landschappen

Antwerpen :

Leysstraat 27, 2000 Antwerpen

Tel: 03/232.81.43 en 03/231.77.64

Brabant :

Naamsestraat 39, 3000 Leuven

Tel: 016/22.74.04 en 016/22.80.31

Limburg :

Minderbroedersstraat 6, 3800 St.- Truiden

Tel: 011/68.45.40

Oost-Vlaanderen :

Gebroeders V. Eyckstraat 4-6, 9000 Gent

Tel: 091/25.13.83 en 091/25.86.07

West-Vlaanderen :

Oude Gentweg 75, 8000 Brugge

Tel: 050/33.52.81

Brussel-hoofdstad:

Belliardstraat 14-18, 1040 Brussel

Tel: 02/513.99.20

Algemene Technische Diensten :

Kunstlaan 53, 1040 Brussel

Tel: 02/511.58.20

C. Provinciale Culturele Diensten

Antwerpen :
Provinciale Musea Antwerpen/Dienst Kunstpatrimonium
Hoofdvanderlei 160, 2100 Deurne Tel: 03/324.02.07

Brabant:
De dossiers voor werken aan monumenten worden behandeld door dienst 14
Eikstraat 22, 1000 Brussel Tel: 02/513.18.20

Limburg :
Provinciale Dienst voor het Kunstpatrimonium
Kasteel van Rijkel, D. Van Leeuwenstr. 23
3856 Borgloon - Rijkel Tel: 011/68.66.76

West-Vlaanderen :
Provinciale Dienst voor Cultuur
K. Leopold III-laan 41, 8200 Brugge Tel: 050/31.29.01

Oost-Vlaanderen :
Provinciale Dienst voor het Kunstpatrimonium
Bisdomein 3, 9000 Gent Tel: 091/25.30.01

D. Stedelijke Monumentendiensten

Antwerpen :
Dienst voor Werken/Afdeling Monumentenzorg
Reyndersstraat 6, 2000 Antwerpen Tel: 03/230.30.33

Mechelen :
Dienst Monumentenzorg
Beffersstraat 4, 2800 Mechelen Tel: 015/20.15.11

Gent :
Dienst Monumentenzorg en Stadsarcheologie
St.-Pietersplein 10, 9000 Gent Tel: 091/22.45.50

Brugge :
Dienst Werken/Afdeling Monumentenzorg
Oostmeers 17, 8000 Brugge Tel: 050/33.99.16

E. Privé-instellingen die zich specifiek met monumenten- en landschapszorg en het cultuurpatrimonium bezighouden en erkend zijn om fiscale attesten voor culturele giften af te leveren

Vereniging voor de Bescherming van het Onroerend Cultureel Erfgoed
van België v.z.w.
Postbus 288
1000 Brussel
Tel: 02/733.96.70

Koning Boudewijnstichting
Brederodestraat 21
1000 Brussel
Tel: 02/511.18.40

Koninklijke Vereniging voor Natuur en Stedschoon
Koningin Astridplein 24
2018 Antwerpen

Stichting Monumenten- en Landschapszorg v.z.w.
Nijverheidsstraat 23
1040 Brussel
Tel: 02/230.38.76